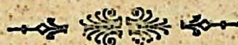
రాజేశ్వర కవి విరచిత

గీత గౌరీశ కావ్యం

ఇది.

బ్ర॥ సం॥ కేసల్లి రామశాస్త్రిగారిచే తాత్పర్యము వ్రాయబడి

విద్వాన్ ముదిగొండ వీరేశలింగ శాస్త్రిగారిచే సరిచూడబడి

కొడిమేల రాజలింగయ్యగారి

శైవ ప్రచారిణీ ముద్రాక్షర శాల యందు

ముద్రింపబడియె

వరంగల్.

కాపీలు 300

1927

వెల, 0—8—0

పీఠిక.

రసిక వతంసులారా!

ఈగీతగౌరీశ కావ్యమును రచించిన మహాకవి రాచర్ల రా[illegible]శ్వర కవి. ఈకవిచంద్రుని గురువు భాస్కర రాయలు. ఇదివరలో గీతగోవింద ము ముద్రించ బడెను. కాని, గీతగౌరీశము ముద్రించ బడ లేదు. [illegible] వ్యమునకు శివాష్ట పదులని గూడనామాంతరము గలదు.

చాల కాలమునుండి దీనిని ముద్రించ వలయు ననుకు [illegible] ముండెను. కేవలము ముద్రించిన లాభము లేదని తలంచి తాత్పర్య[illegible] ను వ్రాసి ముద్రింపించితిని.

...మగు గీత గౌరీశ కావ్యము కూడ మ[illegible]
...నియుంటిని. గాని, అదిలభించి యుండ[illegible]
...గు నీకావ్యము గూడ జయదేవకవితా [illegible]
...గాని, తీసిపోవు నదిగాదు.
...మృతమును చవి జూచిన తమకే యావి[illegible]

...మంద నివార్యకార్యములెన్నియున్నను వా[illegible]
...రలో బూర్తి జేసియొసంగిన బ్రహ్మశ్రీ మే[illegible]
...వహించిన చూచిన బ్ర॥ శ్రీ॥ విద్వా[illegible]
...గారికిని నాకృతజ్ఞతల నొసగుచు భ[illegible]
...శ్రీరాజేశ్వర స్వామివారి పాద పద్మ[illegible]
...ర్పించుచున్నాడ.

ఇట్లు
సం కేపల్లి రామశాస్త్రి
వేముల వాడ.

పీఠిక

రసిక వతంసులారా!

ఈగీతగౌరీశ కావ్యమును రచించిన మహాకవి రాచర్ల రా... కవి. ఈకవిచంద్రుని గురువు భాస్కర రాయలు. ఇదివరలో గీతగో... ము ముద్రించ బడెను. కాని, గీతగౌరీశము ముద్రించ బడలేదు. ... వ్యమునకు శివాష్టపదులని గూడనామాంతరము గలదు.

చాల కాలమునుండి దీనిని ముద్రించ వలయు ననుకు తూ... ముండెను. కేవలము ముద్రించిన లాభములేదని తలంచి తాత్పర్య... ను వ్రాసి ముద్రింపించితిని.

...ు గీత గౌరీశ కావ్యము కూడ మ... ...యుంటిని. గాని, అదిలభించి యుండలే... ...ు నీకావ్యము గూడ జయదేవకవితా వ... ...ాని, తీసిపోవు నదిగాదు.

...మృతమును చవి జూచిన తమకే ...

...ుంద నివార్యకార్యములెన్నియున్నను వా... ...రలో బూర్తి జేసియొసంగిన బ్ర॥ కొడిమే... ...నువహించిన చూచిన బ్ర॥ శ్రీ విద్యా... ...గారికిని నాకృతజ్ఞతల నొసగుచు భ... శ్రీరాజేశ్వర స్వామివారి పాద పద్మ... ...ర్పించుచున్నాడ.

ఇట్లు
సం॥ కేపల్లి రామశాస్త్రి
వేములవాడ.

శ్రీ రాజేశ్వ రాయ నమః

గీత గౌరీశ కావ్యే

ప్రథమ స్సర్గః

శ్లో. శ్రీమార్గ శంభురతీ వభక్తసుల భో౽ని బాధ తాబోధ కా। శ్శా
స్త్రం శస్త్రమివారి వర్గదళనంబు ధ్యాకృతా ధో౽భవ ॥ఇత్థం సద్గు
రుసూక్తి తస్సుకృతినః శ్రీపార్వతీవల్ల భో। నిత్యం సాభ్యుదయాజయాం
తి సదయాభక్త్య స్యధీస్మృత్త్యయః ॥౧॥

శ్లో. శ్రీగౌరీశ పదాంభోజం ధ్యాత్వా హృదయ పంకజె
గౌరీశ కావ్యతాత్పర్యం క్రియతేరామశర్మణా॥

తా. సర్వసంపత్ప్రదుడగు శంకరుడు భక్తిమాత్ర సులభుడు- పండితులు సులభము
గా బోధింతురు. శత్రువులవిషయమై శస్త్రముల వలెనే కామ క్రోధాద్యరి షడ్వర్గమునన
శింపజేయు సమర్థమైన శాస్త్రముగలదు. అనిసద్గు రూపదేశము నొందిన వెంటనే పూర్వ
పుణ్యముగల భక్తుని చిత్తవృత్తులు శ్రీపరమేశ్వ రునియందు సర్వోత్కర్షముగా వర్తింప
చుచుందును.

శ్లో. శ్రీదేవ తాంఘ్రి కమలాంకిత చిత్తసద్మ। పద్మావతీ రమణ భాస్క
రరాయ శిష్యః॥ రాజేశ్వర శ్శివకథా మృతపూత గీత। మేతం య
థామతితనోతిక విప్రబంధం ॥౨॥

తా. విష్ణుభక్తుడగు భాస్కర రాయ శిష్యుడగు రాజేశ్వర కవి శివకథామృత పవి
త్రము గీతమును రచించుచున్నాడు.

శ్లో. యదిశివస్య కథాశ్రవణే మతిర్యది కవిత్వ గుణగ్రహణే రతిః। మధుర
సాధుపదార్థ చమత్కృతిం శృణుత శ్రీకవిరాజల సత్కృతిం॥ 3

తా. ఓరసికజనులారా!

శివకథాశ్రవణ మందుచిత్త ముంచిన కవిత్వరసమందు ప్రీతియున్న యెడల మధురప
ద పదార్థచమత్కృతి గలయీ నాగేశ్వర కవివిరచిత కృతిని వినుడు.

శ్లో॥ అత్రావ నామవనే హరిశ్చిర యతి ప్రౌఢైస్త పోభిర్విధిః ప్రీణాతి శని
యత్రైత్రోనమఘువాసాత్యాత్ర త్యమే నాహానిశ॥ శ్రీప్రాను గ్రహకృత్స
కృష్ణతి మతాంసద్భక్తి మాత్ర ప్రియోదే షస్సక్భస పాస్యతా మి
హామ హాదేవః కవీనాం పతిః ॥౪॥

తా. శ్రీహరియిచట సంరక్షణార్థము మాలస్యము చేయుచున్నాడు. బ్రహ్మదేవుడు
రావ్వరు తపస్సునందు సృష్టికర్తలయందె పుష్యగ్రహితుడై యుండువాడు. ఇంద్రుడ సుసుఖ
డు. కావునఁ నీశసాక్షియయిన త్రికరణ శుద్ధిచే శరణాగత భక్తులయందు శీఘ్రము గానను గ్ర
హించెడి యీపరమేశ్వరుని సత్పురుషులు పాసనచేయుదురుగాక.

మాళవరాగేణగీయతే

మహతిజగతి సకలకుసు మసవిశేషం। వైదికలౌకిక శబ్దవిశేషం
శంకరాధృత గగన శరీర జయజయ విశ్వవిభో ॥౧॥

ఓపరమేశ్వరా!

మహత్తరమగు యీ బ్రహ్మాండ మంద ఖండాను గ్రహకర్తవైన నీవులోకానుగ్ర
హార్థమై ఆకాశ స్వరూపముచే వేదశాస్త్రాది వివిధమైన శబ్దరచన చేయుచున్నావు
కాబట్టి సగుణ స్వరూపుడవగు ఓశంకర! నీకునమస్కారము జయమగు గాక ॥౧॥

గతిగపి శివభవతో విగతా కృతనిష్ఠా। సకలభువన వనగమన ప్రతిష్ఠా
శంకరాధృత మారుతరూప జయ జయ విశ్వవిభో ॥౨॥

తా. ఓపరమశివా రూపరహిత స్పర్శవంతమగు వాయు రూపమగు నీ ద్వితీయ
రూపము సర్వజగదంతర్బాహ్యంబుల యందు సంచరించుచున్నదై కల్యాణము గలుగజే
యుచున్నది.

విహాసిత వనసదనే, విహితం హితహవ్యం అమృతమివా భిమతత
వర్ణ భవ్యం। శంకరాధృతహుతవహ రూప॥ జయ॥ ౩॥

తా. ఓజగదీశ్వరా మీతృతీయ మూర్తియగు జ్వలనుడు సర్వ దేవతలకు అమృత
ము వలె నిహవిర్భాగములను వినియోగించుచు సమస్త పూర్ణముగ పరిణమించు చున్నాడు

ధనిక ఇవార్థి జనే- హృతవాన సితృష్ణాం॥ ముహురభి వర్థిత
బహు శీతకోష్ణం॥ శంకరాధృత జీవరూప ॥జ॥ ॥౪॥

తా. ఓసదాశివా ధనికుడు అర్థిజనుని యెటువలె ఉదక రూపమను మీనాలుగ
వ మూర్తిసర్వజగత్తుల వర్షించి తయుష్ణమును నివారించియాప్యా యమానముగా చేసిన
శ్లోకోత్కృష్టమై వర్తింపుచున్నది.

అవికల ఫలఘటనే- విలసతి విపులత్వం- ధారవతో పీనత వచపల
త్వం॥ శంకరాధృ తధరణి శరీరజయ ॥౫॥

తా. ఓమహేశ్వరా సర్వ బ్రహ్మాండము లకుసంపూర్ణ ఫలముల నొసంగుట కై వి
శాల మగుపృథివియను లేమ వాలుగవ మూర్తిని వహించి రక్షింపు చున్నావు.

వితర సిరసనికర - వశీగవ బహువృద్ధ్యై- కలయ సిపునర పిత్రదస
సిద్ధ్యై శంకరాధృ తదిన కరరూప జయ ॥౬॥

తా. ఓదేవదేవ లేము సూర్యుడను నారవమూర్తి కోమటి వలె వర్షములవర్షింపుచు
ఉష్ణ కాలమందు సర్వరసమును గ్రహించుచు సర్వోత్కర్షముగా వర్తింపుచున్నది.

విబుధ బుధా విగురో। శివసిత కరయోగం- రచ యసి విలసిత కువల
యభాగం- శంకరాధృత సితరుచి రూప- జయ ॥౭॥

తా. ఓమాశివ నీవుచంద్రుడను సప్తమ మూర్తినివహించి సర్వలోకముల తాప
నివారణమొనరించుచు కువలయముల వికసింపజేయుచు ఆప్యాయమాన మొనర్చుచుసర్వో
త్కర్షముగా గర్తింపు చున్నావు.

శివతవ సంసరణా- క్షితిసురసుర తృప్త్యై॥ జగదు పకారక జలధ
ర వృష్ట్యై శంకరాధృత యజ్వశరీర ॥జయ॥ ॥౮॥

తా. ఓయజ్ఞపతి నీవుయజ్ఞరూపుడవై సర్వజగత్తుల యందు వర్షమునిచ్చి సస్యా
భివృద్ధి కొరకై యజ్ఞముల నాచరించుచు సర్వోత్కర్షముగ వర్తింపుచున్నావు.

శ్రీ కవిరాజమునీ- విరచిత మితిగీతం॥ జయతు మహేశ్వర పదము
పనితం- శంకరాధృత వసువిధరూప ॥జయ॥ ॥౯॥

తా. శ్రీకవిసుధీమణి యగురాజేశ్వర కవిచే రచింపబడిన యీశివగీతము శివచరణ
ములందు సమర్పితమాయెను.

శ్లో. శబ్దానుద్ధరతే సదా ప్రసరతే శ్రోత్రంమహావిభ్రమతే॥ తృష్ణాం ప్రాణి

షణ్ముష్టతేర్థ ఘటనా త్వయ్యాభ్యాంతి మాతన్వతే । ధ్యాంతం సంహరతే సుధాంవికిరతే వీక్ష్యేణవిభ్రాజితే మూర్తిర్వ్యాప్త సురాజితే శివమహాదేవాయతుభ్యంనమః॥

తా. ఓజగదీశ్వరా నీవుఅకాశాద్యష్టమూర్తిస్వరూపుడవై సర్వ బ్రహ్మాండ ములకు నిహపరసౌఖ్యముల నిచ్చుచున్నావు. నీకునమస్కారము.

ఘూర్జరీ రాగేణగీయతే

శ్రితజనరక్ష విచక్షణ శుభలక్షణసట లాక్ష శిక్షితా నంగాజయ జయసాంబ! శివా!

తా. ఓసాంబ సదాశివ నీవా శ్రితజన రక్షకుడవు విమర్శ కుశలు డవు సకల శుభలక్షణ లక్షితుడవు నిటలాక్షువహ్ని జ్వాలచే మదన శిక్షచే సినవాడవు.

గవి శశి పావక లోచన భవ మోచ న మేచక కంఠ సోల్కం ౨

తా! జయ!

తా. మరియూ చంద్రసూర్యాగ్ని నేత్రుడవు భక్త సంసార దుఃఖనివారకుడవు నీలకంఠుడవు భక్తవత్సలుడవు.

మృదు మధు రాంచిత భాషణ కలిశోషణశశిఖండమండిత మౌ ౩

ళే! జయ!

తా. మృదుమధురాలంకృత భాషణము కలవాడవు పాపశోష కుడవు చంద్రకలాలంకృతుడవు.

అత్యుగ్రమృత్యువి మర్దన సా జనార్దన, సుర బృందర క్ష ౪

ణ హేలో! జయ!

తా. భయంకర మృత్యువి మర్దకుడవు విష్ణు ప్రియుడవు దేవ తాని కర సం రక్షకుడవు.

అంతర శత్రు వినా శన- గరళా శన- జగదు ప కార గు ణాఢ్య ౫

జయ!

తా. కామక్రోధాద్యరి షడ్వర్గని వారకుడవు కాలకూట విషభ క్షకుడవు సకల జగదు పకారకములగు ననంతకల్యాణ గుణనిధివి.

రమ ణీయ ఫణిరాజ కుండల కవి ముడల శేగియ మానస లీ

శ్రీ॥ జయ॥ ౬

తా. ఓపరమేశ్వర! సుందరఫణి శ్రేష్ఠకుండ లాలం కృతుఁడవు విద్వాంసు యూహాను లచేస్తూను మానవుఁ కీర్తిగలవాడవు.

సముద గ్రిత తాండవ పండిత । శర ఖండిత దుర్జయ దుష్టసు రారి॥ జయ॥ ౭

తా. ఓజగదీశ్వర! శ్రేష్ఠమయిన తాండవని పుణుడవు బాణములచే దుర్జయులగు దుష్ట రాక్షసుల ఖండిచువాడవగు నీవు సర్వోత్కృష్టముగా వర్తింపు చున్నావు.

శ్రీకవి రాజ సమీరితం । తను తె శుభ ముజ్వల మంగళ గీతం॥ జయజయ॥ ౮

తా. కవి శ్రేష్ఠుడగు రాజేశ్వరకవిచే రచించబడిన యీ మంగళ గీతం భక్తజనుల కు శుభమునొసంగు గాక.

శ్లో. ఆలింగి తాద్రితన యాకుచ కుంభ శుంభ । త్కాశ్మీర పంకిలవను రస్మరశా సనస్య। సత్యం బహిః ప్రకటి తప్రచు రానురాగ।మాలో ల హార మమలం దిశతు శ్రియంనః॥ ౯

తా. ఆలింగన కాలమందు పార్వతీకుచగత కేసర్యాది గంధముచే జిహ్నితమయినై నది. కనుక నే బహిఃప్రదేశమునకు ప్రకటిత మైన భక్తానురాగము గలదివలె యున్నటువంటి మణిఖచిత హారములచే ప్రకాశించుచున్న యీపరమేశ్వర వక్షస్థలము భక్తులకు సంపదని చ్చుగాక

శ్లో. అసారే సంసారే విరచిత భయే కంటకమయే దురగతే కాంతారే పథికమి వతం విస్మృత పథం। భ్రమంతం దుశ్చింతంహృదిని బిడ మోహాకులధి యాన కాలుష్యం శిష్యం గురు రిదము వో చద్గురు కృపః ౭॥

తా. సారరహితమై భయపహితమై ఆపద యుక్తమై అంతర హితమగు సంసారారణ్యమందు దారితప్పిన వానివలెనే తిరుగుచున్న హృదయమున మిక్కిలి మోహవ్యాకుల చిత్తువగు శిష్యునిగూర్చి యధికకృపగల సద్గురుడు యీరీతిఁపలుకుచున్నాడు.

శ్లో. కామ క్రోధ పరీ లలుబ్ధ నృపతి వ్యాధా వరో ధాద్భ హి ద్వాక రో

పాంత నిషేవణ ప్రకృతిభి స్సాత్యక్త నిత్య క్రియైః నీయం తెవిబుధై
ర్వ్యాధాన భమపిప్రార బ్ధభి సభ్యతో ర్వ్యర్థ ప్రాప్తి కరా ఖిలావతిలు
షావా సైరమీ వాసరాః॥ ౮

తా. కామక్రోధాద్యరిషడ్వర్గముచే వ్యాప్త చిత్తులైన లోభులైన రాజులనుకిరా
తకుల నివసముమోదక బహిర్ద్వారప్రాంతమందు వసించెడు స్వభావముగలవారు కనుకస్వ
ధర్మపరిత్యాగులై కేవలమర్థాశచే గలుషితాంతఃకరణ యుక్తులై పండితులై సంసార
బంధకముచేత వ్యర్థముగా నీదివసముల గడుపుచున్నారు.

వసంత రాగేణ గీయతే

సుకృత వినిశ్చయ నిశ్చల మతిగిరి జాంచితవి హిత విహారే॥ ప్రాణగ
ణ ప్రియ బహు రసత పికాతకరి చరవర్గ సుసారే॥ విహరతి పశుప
తిరిహ కైలాసే॥ వపుషి మహాని హ భూతమయే విధి శిల్పికృ తేసవి
లాసే॥ ౧

తా. ఓరసికాగ్రగణ్య
సుకృతమందే స్థిరమైనబుద్ధియనెడి గిరిరాజకుమారికా సమేతుడై ప్రాణవర్గమనెడి ప్ర
మథగణపరివేష్టుడై యాత్మాంతర్యామియగు పరమేశ్వరుడిచ్చటనే విహరించుచున్నాడు.
పంచభూతమయమై బ్రహ్మయనెడి శిల్పకారునిచేరచింప బడినవి లాసవంతమగుయీ దే
హమను కైలాస మందే, మహాపురుషుని పరిక్రీడించు చున్నాడు.

ద్వారనవక సువిరాజ తిసాధిత హేయని వృత్తిసు బోధే॥ భువి భ
వభీస భిరభవ కరైరనుప ప్లవసుకృత సుసాధ్యే ॥వి॥ ౨

తా. యీతియు నీదేహ కైలాస మెట్టిదనిన-
నవద్వారములచే ప్రకాశించుచున్నది. హేయరహిత మైనది. జ్ఞానసహిత మయిన
ది. సంసార భయసహితులైన పరశివ భక్తులచేత నీకర్మభూమి యందు బహుపుణ్యముచే
సాధింప బడినది.

మానస సరసిజముఖ సుఖవి హారణ సర్వా రిగత్వర హంసే అతి ర
మణీయ తయాజనిత్రా చిత సదమల విమల కిరణే॥ 3

తా. మానస సరోవర మందు వికసితము లయిన కమల ముఖములయందు జరించు
చు నుండెడి హంస విహారములు గలది. సర్వోత్కృష్టముగా భక్తులకు ప్రాప్త మయిన

స్మలకుయిన విషయ విహారణము గలది.

శ్రీ శివయోగ కథాస్పద సముచిత నవవిధధాతు విశేషే। భూరి
గుహాంతరమణి రుచి జాలక నిరాకృత తామస దోషే ॥వి॥ ౪

తా. సర్వోత్కృష్టమగు సకాశివ యోగవిద్యకు సముచితమైన నూతనమైన స్వ
ర్ణాది ధాతువిశేష యుక్తమైనది. భువనతరమగు గుహామధ్య ప్రదేశములయందు ప్రకాశిం
చుచున్న మహామణులచే దూరీకరింప బడిన గాఢాంధకారముగలది.

ధృత సకలావని మండల బహువిధ విక్రమ శోభితపాదే। దిశిదిశి సాధు
సమేధిత విలసద బాధిత శాస్త్ర వినోదే ॥వి॥ ౫

తా. అనంత బ్రహ్మాండ గర్భితుడగు పరమేశ్వరుని బహువిధ పాదన్యాసములచే
నలంకృతంబైనది.

శ్రేష్ఠ దశానన భుజబల సౌష్టవకీర్తి విభూషణ భూమా। సత్ఫలము
బిని కాండవిడంబిని నిర్జిత రతిపతి కామే ॥వి॥ ౬

తా. బలాఢ్యుడగు దశముఖుని యొక్క కీర్తికి నలంకార భూతమై నిర్గుణబ్రహ్మ
మార్గము స్పృశించుచున్నదై బ్రహ్మాండములను విడంబముగా జేయుచున్నదై మన్మథుని
గూడజయించినది.

మహిత హిరణ్యోద్భవ సద్మసదన కనకగిరిమోన్నతి హేతౌ మృతిపు
నరుద్భవ పరిభవన భవార్ణవ తారణసేతౌ ॥వి॥ ౭

తా. గొప్పమణిగృహములు కలది కుబేరుని యొక్క యౌన్నతికి కారణమైనది.
మరణము పునర్జన్మ తిరస్కారము మొదలగు దుర్గుణములకు కారణంబైన సంసార
సాగర తరణార్థము వారధి యయిన యిట్టి కైలాసమందు దేహమందు మహాయోగివలె బ్ర
హ్మాండనాయకుడగు పరమేశ్వరుడు విహరించుచున్నాడు.

ఇతి కవిరాజ కృతిభువి నిల్పలతే వబుధైరవగమ్యా మృదుపదనాళి
విలంబి సుధామధురాధిక ఫలద్వయ గమ్యా ॥వి॥ ౮

తా. ఈరీతిగమృదుపద నాళముల యందు వ్రేలాడుచున్న మధురార్థగుంభితమై ఇ
హపర సౌఖ్యమనెడిఫలద్వయయుక్తమైన కైలాస వర్ణనాత్మక మయిన రాజేశ్వరకవీశ్వరు
కృతి భూమియందు కల్పవృక్షమువలెనే విబుధులచేత సేవితమై ప్రకాశించుచున్నది.

శ్లో॥ రజతగిరి వాసైః శాంతికోప్యేష దేవః ప్రమథగణవదైతాన్యత్ర సర్వేం

ప్రియాణి। నిరుపమ రసరూపా భక్తి రాశ్యేవ శక్తిర్నివహఇవ రమమా
ణః ప్రాణవర్గో విభాతి॥

తా. ఓప్రియశిష్యా! ఈపుణ్యవంతమగు మనుష్యదేహము కైలాస మువలె ఇంద్రి
యములు ప్రమథగణములవలె నిరుపమానమగు పరమేశ్వరభక్తి దాక్షాయణివలెనే ప్రాణ
గణాధ్యక్షుడగు యీశివాత్మకు పరమేశ్వరునివలెనే ప్రకాశించుచున్నాడు.

శ్లో. నిధాయపీఠే విబుధైర్విభావితాం సతీంమనః ప్రేమభరేణదేవతాం

నటంతమంతః శివమర్చయన్మహా। సభాసమక్షం పునరభ్రవీద్గు

రుః॥ ౧౦

తా. ఇటుల నవరత్నఖచిత సింహాసనమందు నిఖిల దేవతా సేవితు రాలగు జగదీ
శ్వరిని కూర్చుండబెట్టి నృత్యము చేయుచున్న పరమేశ్వరుని హృత్కమలమందు మానసో
పచారములచే పూజించుచున్నవాడై సభా సమక్షమున శిష్యునికూర్చి గురువు మరలబో
ధించు చున్నాడు.

రామక్రియా రాగేణ గీయతే

గీ. భసితప్రభాసిత శుభ్రతరావృత సుందర విగ్రహ శాలీ వక్షసి సంచ
ల దహిగుణబద్ధ విశుద్ధ కపాలక మాలీ॥ ౧
పశుపతి రద్రిసుతాని కటే నృత్యతి రాజిత శైలతటే॥

ఓభక్తాగ్రగణ్యా! భస్మముచేప్రకాశించుచున్న శుభ్రమయిన సుందరమైన స్ఫటిక
దేహముచే నొప్పుచున్నవక్షస్థలమందు చలించుచున్న ఆదిశేషునియందుకూర్చబడిన బ్రహ్మ
కపాల మాలాధారియైన యీపరమేశ్వరుడు కైలాసపర్వతమున సింహాసనారూఢురాలగు
బాలాత్రిపురసుందరీ అగ్రభాగమున బ్రహ్మవందముచే నాట్యముచేయుచున్నాడు,

పద్మజకల్పిత తాళగతీరభి వాద్యచతిస్య కళత్రం।నఖముఖ ముఖరితర
త్న విపంచిక మంచతి పరమపవిత్రం ॥ప॥ ౨

తా. ఆనృత్యసమయమున– బ్రహ్మదేవుడు దివ్యమగు తాళములను వాయించుచు
డ నతనిప్రాణప్రియయగు సరస్వతిపరమమంగళ మగునటుల వీణనుస్వనఖాగ్రములచేవా
యించు చున్నది.

మర్దలమర్దన నిర్దయ మేత్యహరింపరి రభ్యసవేగం తస్యవధూ
స్సముగాయతికంచిదు దీర్యసమంచతి రాగం॥ప॥ ౩

తా. ఆసమయమున శ్రీహరి ఆనందముగా మృదంగమును వాయించుచుండ తని భార్యశ్రీలక్ష్మీదేవి సంతోషభరితచిత్తయై యాహరిని నాలింగన మొనర్చుచు మధురస్వరముచే రాగాలాపన చేయుచున్నది.

మాతృనిదేశ సమర్పిత వీటికయాదరహాస విశాలం। స్నేహాభరేణ చుంబగణాధిప గంధసుగంధి కపోలం॥
౪

తా. పరమేశ్వరి, తనయొడయందు కూర్చుండి స్వసమర్పితమైన విడెముతో మందహాసవిలసితమైన విఘ్నేశ్వర ముఖకమలమును చూచుచు నత్యానందముచే ముద్దులాడుచున్నది,

చరణాభిఘట్టన ఖేదభరాదివ భూమిరముష్య నితాంతే। ౫
కరతలమానిత నీలగజాజిన వితంబము పేర్యాలలం బే ॥ప॥

తా. ఆమహేశ్వరుడు నపోర్శాత్కృష్టము గా నాట్యము సలుప యాతని చరణ ఘట్టనవలన కలిగిన ఖేదభారము చేత భూదేవి యా? యేమియన యాగజ చర్మము పిసుదు భాగముక్రిందుకుచు న్నది.

ఇంద్రము పేంద్ర ఇవోపకరోతి సుదర్శన వాస్యాబలేన। పూరితవేణుమవారితనందన కేళిమవాప్త ఫలేన॥ప॥
౬

తా. ఆసమయమున చక్రధారియగు విష్ణువు సంతసించునటుల దేవేంద్రుడు స్వర్గకేళినిగూడ మరచి పరవశుడై హరతాండవమునకు సరియగునటుల వేణు గానమును చేయుచున్నాడు.

శ్లిష్యతి కానపి తుష్యతి కానపి పశ్యతి కానపి దేవాన్। స్పృశ్యతి కానపి యచ్ఛతి కానపి నిర్మద శర్మద భావాన్॥ప॥
౭

తా. అట్టియవసరమున నఖిలదేవతలు పరమేశ్వర తాండవోత్సవ సందర్శన జనితానంద భరితులైరి. అంతియుగాక శివుడు కొందరిని నాలింగనముచేసి కొనుచు కొందరిని చూచుచు కొందర్నిచూచి సంతసించుచు కొందర్ని నడుకుచు కొందర్కి సౌఖ్యమును కలుగజేయుచున్నాడు.

శ్రీకవిరాజవివర్ణితశంకర శుభకరనృత్య విహారం। గీతమనేతమిదం ప్రదదాతి సమీహిత మర్థముదారం ॥ప॥
౮

తా. ఈ శ్రీ కాశీశ్వరకవి ప్రణీతమగు పరమేశ్వర తాండవోత్సవ గీతము ల.

ఱించువారికి నాజనరీశ్వరుదు నిఖిలార్థములు నిచ్చుచున్నాడు.

శ్లో. దేవానా మనుకూల యన్నభిమతా న్యుద్యత్కృపాలోకనై। దేవీ నాంహృదయస్థలీ స్సరసయన్ను న్నీత గీతామృతైః। ప్రాగల్భ్య స్స్వపదేపదేష్వభి నయన్న ర్ధాన్కృతార్థైః శ్రీకరైః। కైలాసే నిశిలీలయా ద్భుత మహాః కృత్యే శ్శివో నృత్యతి॥ ౯

తా. నిఖిల దేవతలకు సకలాభీష్టంబుల నొసంగుచు నవ్వలి కటాక్ష వీక్షణముల చే దేవతా స్త్రీల హృత్కమలముల సంగీత రసములచేత నానందింప జేయుచు బ్రతి పద మందనేక భావముల నభిన యించుచు శ్రీమత్కైలాస పర్వతమందు నిశిథ కాల మందు మహానట రాజగు పరమేశ్వరుడు తాండవమును జేయుచున్నాడు.

శ్లో. భాసాం సూర్య ఇవాభ లక్ష్మితభ్రుతాం యద్వత్సునర్ణాచలో। మంత్రాణాంచ షడక్షరీ మనురసౌ యద్వన్మఖః కర్మణాం। దేవానామయమేవ దీవ్యతిమహో దేవః పశూనాంపతి। స్సామధేయ్యేన మహాః మహాత్స్వేతి జయంత్యుచ్చైః కవీనాంగిరః॥ ౧౨

తా. తేజో వంతులలో సూర్యునివలె పర్వతములలో మేరు పర్వతము వలె మంత్రములలో పంచాక్షరి మంత్రమువలె నిఖిలకర్మల యందు సోమయాగమును వలెనే సర్వదేవతా సంఘముల యందు నిఖిల బ్రహ్మాండ నాయకుడగు పరమేశ్వరుడయిన పశుపతియగు మహాశివుడే సర్వేశ్వరుడై ప్రకాశింపు చున్నాడనుపండిత వాక్యము లత్యున్నతములై సర్వోత్కృష్టముగా వర్తింపు చున్నవి.

శ్లో. హస్తన్యస్త కపాలమభ్రితటినీ శుభ్రోదకా ద్రభవి। భ్రాజత్తుంగ తరంగమంగిళ తరప్రాంచత్ జటామండలం। చంద్రీపీకిద చండ తాండవచణం ఖండేందు చూడామణిం। సర్వేశంర్వ పరాసుపర్వ నికరాః పశ్యంతి నృత్యంతిచ॥ ౧౩

తా. హస్తమందలి బ్రహ్మకపాలమును శిరమున నాకాశ గంగాసంబంధమై స్వచ్ఛముగ ప్రకాశించుచున్న జటామండలమును ధరించుచున్నటు మంటిని జగదంబికకుప్రియమగు నాట్యమందు చతురుడైన బాల శశాంక శేఖరుడగు పరమేశ్వరుని సర్వ దేవతలు చూచి చనన్న వారై బ్రహ్మానందమచే నృత్యములు జేయుచున్నారు.

శ్లో. సుశీలోత్తాలోత్పాంబుజవికసనోద్య ద్రవికళా। సురాసీకానేకా భ్యుదయుకృతి చింతామణి కళా। మహాభీష్మో రక్షోధిపరణ పటోస్త్రాండవకళా। పురో దేవ్యాభవ్యా శివశ్ఖుటినీయం విజయ తే॥ ౧౪

తా. అనవబృంద నేత్రారవింద వికసనార్థకా మునయించిన వరవికళ కరు యాండే వగణశ్రేణుల నొభీష్టార్థ్యమై చింతామణియు- మహాసుర సంహార సమర్థమనగుపర మేశ్వరా భిన్నమైన నెవలి శ్రీపరమేశ్వర్యగ్ర భాగమున ప్రకాశించు చున్నది.

శ్లో. రాచలోపాఖ్య విఖ్యాతరాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతాగౌరీశ కావ్యేస్మిన్నవోచత్ సర్గమాదిమం॥ ౧౫

తా. రాచలోపనామమనదగు రాజేశ్వర కవీశ్వరునిచే నిర్మితమైన గీతగౌరీశ కావ్యమను గ్రంథమున ప్రథమ సర్గము ముగిసెను.

ద్వితీయ సర్గః

శ్లో. నటతి ప్రీత్యా పత్యౌ పత్యని పేవితి జగదవనోత్కంఠా కుంత ప్రభావ పటీయసీ। ప్రముదిత మానస్సీమా భామాశిరోమణి రద్రిజా। రమిత దివిషచ్చక్రే చక్రే కటాక్ష పరంపరా॥ ౧౬

తా. ఈరీతిగ తాండవర్తయగు పరమేశ్వరుడు నృత్యము చేయు చుండ తన కుమారుడగు గణపతిని ముద్దులాడుచు సర్వబ్రహ్మాండ పోషణయందు కుతూహలయుక్త రాలును, విశ్వప్రకాశ స్వరూపురాలును సంతుష్టాంతరంగురాలును శ్రీపర్ణ నామకు పరమేశ్వరి భక్తులగు సమస్త దేవగణములయందు కరుణాకటాక్ష పరంపరను ప్రసరింప చేయు చున్నది.

దేశాక్షీ రాగేణ గీయతే.

గీ. సరిగమపధనిస మహితర వామృత సదవశిరోధి పయోధిం।
తదనుగుణధ్వని తుంగతరంగ ధునీధర మస్తకవీథిం॥ ౧
గౌరీశమిహాసదసి నటంతం రమయతి పశ్యతి సరసమనంత ॥ప॥

తా. సరిగమ పధని యను సప్త స్వరములచే సుస్వరముగ గానముచేయుచు తద నంతరమున యాకంఠస్వరమునకను గుణముగ ధ్వనించుచున్న నాకాశ గంగా తరంగ యు

క్త మస్తకముచే మహా నాట్యము సల్పుచున్న యాజగదీశ్వరుని యా పరమేశ్వరి సరసముగా చూచుచున్నది రమింప జేయుచున్నది.

చంచల కుండలి కుండలదీధితి మండల మండిత గండం। దండ ధరోద్ధతి దండపిచండిల చండచతుర్భుజ షండం॥గౌరీ॥ ౨

తా. ఆపరమేశ్వరు డేరీతి తాండవోత్సవమును జేయుచున్నాడనిన చలించుచున్న ఫణికుండల కాంతిచే ప్రకాశించుచున్న గండ స్థలములు గలవాడయ్యును కాలదండ గర్వవారణ మందు సమర్థ దోర్దండములు కలవాడును.

పటుతర చటులజటోగ్ర కశాహత జాగ్రదుడు గ్రహజాలం। ప్రేంఖద శృంఖల నఖముఖ విదళిత కాండఘటోద్ధ్వ కటాహం॥గౌ॥ ౩

తా. దృఢ మయిన జటాగ్రములచే నక్షత్రమండలమును కొట్టుచు నున్న వాడును అభినయించుచు నున్న స్వకరాంగుళి నఖాగ్రములచే ఊర్ధ్వాండకటాహమును విదళింప చేయుచున్న వాడును.

సుస్మిత చంద్రికయాపరి తర్పితసజ్జర నేత్రచకోరం। భూషణ ఫణి మణి కిరణనిరాకృత గాఢతమిస్ర వికారం॥గౌ॥ ౪

తా. చిరునవ్వు యనెడి వెన్నెలచేత దేవతలనే త్రచకోరముల తృప్తిం బొందించుచున్నవాడును భూషణములయందు ఖచితమయిన మణికాంతులచే గాఢాంధకారమును దూరీకరింపుచున్న వాడును.

సుస్వరగర్జిత కంఠఘనాఘన ఘురసివిలాస భరేణ। బ్రహ్మకపాల గతైనల సంతేముర స్థల భూతిభరేణ॥గౌ॥ ౫

తా. మేఘధ్వని వలెనె గంభీరమగు సుస్వర కంఠధ్వని గలవాడును వక్షస్థలమందు విలాసయుక్తమైన బ్రహ్మకపాల మాలచేతను విభూతిరేఖల చేతను ప్రకాశింపుచుండెడి వాడును.

ధింధిమి ధింధిమృదంగర వాంచపపక్రమ విక్రమలీలం। చలిత సదా ట్జపరాగ పవిత్రిత సురముని పాలకలోకం॥గౌ॥ ౬

తా. ధింధిమి ధింధిమియని శ్రీవిష్ణువ చేత వాదింప బడెడి మృదంగధ్వని అనుగుణమగు పాదన్యసము కలవాడును చలించుచున్న పాదప రాగముచె సమస్త లోకపాలకులు మొదలగు దేవతాస మూహమును పవిత్రమును చేయుచున్న వాడును.

విలసదురస్థల నిహితకరాంగుళి ముఖరితమహానదీనాం। కుసుమశరా
సనపునరుప జీవన పావనగాన ధురీణాం॥శా॥ ౭

తా. ప్రకాశించుచున్న వక్షస్థలమందుంచబడిన వీణా లంగుళులయ స్వకరాంగు
ళి నఖాగ్రములచే ధ్వనింప చేయుచు రాగవిశేషా లాపములచే మన్మథుని జీవింప జే
యుచున్నవారైనృత్యము చేయుచున్న పరమేశ్వరుని పరమేశ్వరి చూచుచున్నది బ్ర
హ్మానందము నొందింపుచున్నది.

శ్రీకవిరాజ సవిగారిత మేతముదారమహానటరూపం। యోహిశృణో
తిసిసాధ ఋషోవిజదుపోధిక ఫలమనుయాపం॥శా॥ ౮

తా. ఈరీతిగ శ్రీకవిరాజేశ్వర రచితమై బహుగంభీరమైన మహానట శేఖరునిగ్ర
శ్య గీతమును యెవరువినగలరో వారికి అఖండ మనోరథములను నటరాజు యిచ్చుగాక.

శ్లో॥ అథభగవత్యో స్సముచిత నంవిధా యానుజ్ఞాందివౌకసః।సవినయంగృ
హీత్వా నత్వాయయుస్స్వ గృహాన్ముదా। ప్రకటిత నటనశ్రాంతం ప
తింసుపతి వ్రతా। కృతకర సుఖస్పర్శా దేగీ స్వాభిలాష మదర్శయ
దానశా॥ ౧౭

తా. అనంతరము సమస్త దేవతలు పరమేశ్వరుని తాండవోత్సవమును నిరీక్షించి ఆ
నందనిర్భరులై యాయుభయ దంపతుల నేక సింహాసనమున ప్రవేశింప చేసిమహాపూజనొన
ర్చి ఆజ్ఞనుగ్రహించి తమతమ స్థానములయందు ప్రవేశించిన పిమ్మట తాండవము చేయువల
సిన యాజగదీశ్వరుని చూచి కరకృత సుఖస్పర్శచే హావభావవి లాసముల సలుపుచుయా
నగరాజకుమారికి స్వాగతరతిపతూ హాలయునూచించెను.

శ్లో. సూక్త్యస్త్రాద్రి ముపాయాతే పబుధః శంకరాజ్ఞయా। గీత మాతగ్న
భీరార్థం మాగళం మాంగళం జగా॥ ౧౮

తా. తర్వాత రాత్రిచంద్రోదయముగు మోప యా రాజేశ్వర కవీశ్వరులు శివాజ్ఞ
చే గంభీరార్థమై సర్వజగన్మంగళకరమగు గీతమును రచించెను.

గుణక్రియా రాగేణ గీయతె.

గీ. కేళినివాస మపాగతయా బహుమాన నశాదభియాంతం।తల్పమనల్ప
మనాగత యాపరి రభ్యకరేణ నయంతం।స॥ భజరేశంభు మనిశమ
దంభం చిరముముమారమ మాణ మజాత మనా తలసద్గుణ గుంభం

భజరే॥ ౧

తా. అనంతరము - కేళీగృహమునకు వచ్చినదయ్యును సిగ్గుచే పర్యంకమును పొందక నిలుచుచుండియున్న యా పరమేశ్వరిని బహుమాన పురస్సరముగ ఆలింగనమొనర్చి హస్తముచే పర్యంకమును ప్రవేశింపజేసి యామెతో అనేకరతి విలాసముల రమించుచున్న అనంత కల్యాణ గుణనిధియగు పరమేశ్వరుని భోధకాగ్రగణ్యా భజింపుము.

హ్రీణనమితానన యా చిబుకగ్రహణేన ధృతాస్య సరోజం। మధురదర
స్మిత యా శశిసఖ ముఖ దర్శనజనిత మనోజం॥ భ॥ ౨

తా. సిగ్గుచే క్రిందికి వంగిన లకుటిలే స్వహస్తమున గడ్డమునెత్తి ముఖసరోజమును లేవనెత్తుచుండ మందహాసయుక్తమై చంద్ర సమానమగు యా పరమేశ్వరీ ముఖ దర్శనముచే మదనపరవశుడగు యా పరమేశ్వరుని భజింపుము.

సకిటసఖీజన చకితదృశా పరి తస్యా యమేవ విభ్రాంతం। సురతసుఖేప్సవ
శంగిత యా మహసా మహతా ప్రియమాహాంతం॥ 3

తా. కేళీగృహమున నుండెడి యా సఖీజనులకు సిగ్గుచే చకితదృక్కు గలిగి సురతసౌఖ్యమున పరవశురాలగు యా పరమేశ్వరితో రమించెడి పరమేశ్వరుని భజింపుము.

కరకమలార్పిత వీటిక యా ముఖ నిహిత ముఖస్థిత శేషం। అనయవచ
ర్చిత చందనయా కృత మదనవిలాస విశేషం॥ ౪

తా. స్వకరకమలముచే స్వప్రియయగు పరమేశ్వరీ ముఖమందు తాంబూలమును సమర్పించ నామె అర్ధ భక్షణముచేసి స్వముఖకమలమందు సమర్పింప నానందముచే భక్షింపుచున్నవాడును ఆలింగనముచే పరమేశ్వరీ వచ్చకలమగు శ్రీగంధ లేశముచే ప్రకాశింపుచున్న వక్షస్థలము గలపరమేశ్వరుని భజింపుము.

కించిదుదంచిత నాసిత గిరా పరి రబ్ధ పయోధరభారం। రతివుతుకాయ
త లోచనయా ముహు రర్థిత కేళివిహారం॥ ౫

తా. మందహాసముచే మెరుపుచున్న వాక్యముచే పరమేశ్వరుని ఆలింగన మొనర్చ సంతసింపచేసి రతిపరవశయగు నేత్రములుగల వాడయ్యును రత్యంతరముల ప్రార్థించుచున్న పరమేశ్వరుని భజింపుము.

నిశితనఖక్షత కోపనయా ప్రియ వచనశతా నిషదంత్యా దంతహతాధర
కుట్టిము లేయా దరహాస లసత్కుటిభంగం॥ ౬

తా. ఆరతిరభసమున కఠినముగా రచింపబడిన నఖక్షతములచే దంతక్షతములచేతా నల నుడిపెట్టుచు కఠినవాక్యముల నుడువుచున్న యాక్షేపముఖమును చూచి మందహాసమును దిక్కులఁప్రకాశింప చేయుచున్న పరమేశ్వరుని భజింపుము.

ధృతపరిరంభ విజృంభణ యూబహువిధ జగదేకనిధానం । సమరస
భావ పరిష్కృతి యాచకృతా గతసీవినిధానం॥ ౭

తా. అనంతరము ప్రణయకోపమును ఆలింగనాదిభావములచేనివారణముచేయుచునీ విబంధమును కూడానివారణము చేయుచున్న పరమేశ్వరునిభజింపుము.

శ్రీకవిరాజ ముఖోదిత మేతదుదార పదార్థ సమేతం । జనయతు
మహేశ్వర దంపతి కేళీ కళాస్వాదమాత్ర సుగీతం॥

తా. శ్రీరాజేశ్వరకవిచే రచింపబడిన గంభీ రార్థముగల రాజేశ్వరను గీతమాత్రశ్ర వణమును చేయుచున్న జనులకు క్షేమము గలుగజేయును గాక.

శ్లో. రాచర్లోపాఖ్యవిఖ్యాత రాజేశ్వరకవీశ్వరః।గీతగౌరీశ కావ్యేస్మిన్
ద్వితీయం సర్గ మభ్యధాత్॥ ౮

తా. రాచర్లరాజేశ్వర పండితవిరచితమైన గీతగౌరీశ కావ్యమందు ద్వితీయ సర్గ ముముగిసెను.

తృతీయ సర్గః.

శ్లో. ఇతి ప్రపశ్యైషా ననుస్మృత్య దేశికానఖిల విద్యోపన్యాసీతమానసః।దృ
తానుతాపస్స ముపేత్య గౌతమీ। తటే నిషణ్ణో విషసాద సాధకః॥

తా. ఈప్రకారము సాధకుడు సర్వజ్ఞులయిన సద్గురునాశ్రయించి సమస్తవిద్యల భ్యసించినప్పటికి చిత్తశుద్ధికలుగని కారణముచే పరితప్తుడై గౌతమీ తటమున కూర్చుండి యారీతి విషాదముచే వాక్యము పలుకుచున్నాడు.

భూపాల రాగేణ గీయతే

గీ. ఆశ యాచల నస్వభావన తామయా క్షపణేన । అస్వతంత్రత యా
కదాపినని వారిత్రో విగుణేన । హా శివశివా దురాగ్రహ తయా శే
ముషీకులటేవ ॥౧॥

తా. అహో! మాశచేత చంచల స్వభావమును లబ్ధమనుసై పర తంత్రత నగు

నాబుద్ధి జారస్త్రీవలెనే దురాగ్రహముచేత దుర్మార్గము వదలదు గదా? శివశివ నేనేమి చేయుదును.

కింకరిష్యతి కుత్ర గమిష్యతి మామియం కుపథేన। రక్షితా మమ కో భ
వేదిహ సాధుగః శపథేన॥ ౨

తా. ఇట్టి అపరిశుద్ధమగు నాబుద్ధియే దుర్మార్గమందు నన్ను ప్రవేశింపజేసి యేమిచేయగలదో నన్ను ప్రతిజ్ఞాపూర్వకముగా రక్షించే బ్రహ్మవేత్త యెవరు యెక్కడ దొరకును.

కారయత్యశుభం శుభం చ వికారయత్యచిరేణ। మామహో ప
రివారయత్యభయా మయా ను చరేణ॥ 3

తా. కామ్యభయరాలగు బుద్ధి నాతో పుణ్యమే చేయించునో పాపమే చేయించునో అనుచరుడనైన నాయందు యేదో వికారమును కలుగచేసి యుపరిసేవ చేయించునో?

శాంతిమేతి ధనమర్థినో ప్యసమర్థతో పి న తేన। తృప్తిమేతి సుషు
ప్తిమేతి కదాపి నాధిగతేన॥ ౪

తా. సామర్థ్యములేక సంపాదించవలెనని యాచకుడై దైవేచ్ఛచేత ప్రాప్తమైనయట్టి ధనముచేత తృప్తిని పొందదు. కదాపి నిద్రపోదు నేనేమిచేయుదును.

రాగిణీ పరిచారిణీ విషయానుభూతి సుఖేషు। అనుకూల్యము పా
గతా సదాప్యనిష్ట దోషసుఖేషు॥ ౫

తా. విషయభోగములయందు బహురాగము గలదై పరిచరించుచు యెప్పటికిని దృష్టదోషములు తెలిసినను సుఖములయందు దనుకూలురాలై యుండును గాన నేనేమి చేయుదును.

శ్రద్ధయా పరిశుద్ధయా శ్రుతిసిద్ధయాబల పత్న్యా। వైరమేవ కరో
తి సతత మివాస్య యేన సపత్న్యా॥ ౬

తా. ఇంతేకాక పరిశుద్ధమయిన శృతిసిద్ధమయిన శ్రద్ధయను నాభార్యతో సపత్ని వలెనే అసూయచే వైరముచేయుచున్నది గాన శివా నేనేమిచేయుదును.

ఆత్మనైవ విభాసితాపి పరత్రపాత్ర విరక్తా। క్రీడతి ప్రకటైన సంభ్ర
మ విభ్రమైరనురక్తా॥ ౭

తా. ఎప్పటికినీబుద్ధి నాత్మభాసితమైనను నితర మగునాత్మయందే ప్రవేశించుచు

పాత్రులగు బ్రహ్మవేత్తలకు విముఖురాలై కొందరతో అత్యంతరమగు ఆత్మయందే క్రీడించుచున్నది కావున శివాసేవను చేయుదును.

గీతిమే తనుతేతాం కవిరాజ భూమిసురేణ। భారతీ గురుభాస్కరా
ర్య సముచర్చనైక పరేణ॥ ౨౦

తా: ఈగీతను కాశీశ్వరకవి రచితమైన సాధన వైరాగ్యమువలన కలిగిన భేదరూపమగు గీతిమయపుటను సమర్పితమయినది.

శ్లో. భోభో భూత పిశాచ దుస్సహతమోచ్చాటోపమాధత్స్వనో మంత్రాను
స్మృతిభూతిపూతవపుషా ముగ్ధేన తే పౌరుషం। యద్యాగచ్ఛసి భూత
కంటక భయప్రోద్ధ్వంసి నస్తాం భవప్రోక్తైః శ్రీగురుపాదుకాపరిసా
రణ శ్లాఘ్యాం పశ్చాద్ధావయిష్యసి॥ ౨౧

తా. ఓభూతపిశాచమా! విభూతిని ధరించి మంత్రముల నుపాసించుమా ముందర నీ వెన్ని ప్రయత్నములు చేసినను నీపురుషార్థము సాగదు. ఒకవేళవచ్చినచో భూతాది దుష్ట భయవినాశ సమర్థములగు శ్రీసద్గురు పాదుకాప్రహరణముల వలనబాధనుపొందగలవు.

శ్లో. కామః కర్షతు కామినః స్వవశగాం బుద్ధిం సదా చంచలాం। క్రో
ధః క్రుద్ధ భుజంగ సక్రిగళితః కుర్యాత్స్వగోపద్రవం। మాద్యల్లోభమ
తంగజో విలసతుత్తాం చేతః సరః పంకిలం మోహస్త్వావద సత్యే వ
హీతం బధ్నాత్వరోత్పాద్భుతం॥ ౨౨

తా. సదా మహేశ్వరుని సదాభజించినవానిని కామము లాగికొనుచున్నది. సర్పము వంటి పరాక్రమములగల క్రోధము తనస్వాధీనునిగా జేసికొనుచున్నది. లోభమను మదగజ మునాలని చిత్తసరోవరమును కల్లోలము గావించుచున్నది. మోహమైతెయూ జీవునిమర లలేకుండ బంధించుచున్నది.

శ్లో. త్రాసస్స్వర్గ సుఖాని దేవధరణీ దేవాంఘ్రిపద్మార్చనే। తేచస్నిగ్ధత
రామ మహేశ్వర కథాసు భ్రాంసిచో విభ్రమాః। తచ్చిత్తం శివతత్త్వసం
గ్రహపరాయత్తం బుధానుగ్రహం నోచేదేవమ దేవతత్పరమతేర్బో
ధః కథం వర్తతాం॥ ౨౩

తా. దేవబ్రాహ్మణుల పాదపద్మార్చనను వలనసంభవించిన సుఖమే స్వర్గసుఖ

ము. పరిబ్రహ్మమగు పరమేశ్వరుని గుణానువాదము చేయు వాక్యములె వాక్యములు శివధ్యానముచే యుచితమై చిత్తము- ఇతర పెద్దల యనుగ్రహములేక సంభవించదు జ్ఞానముకూడా సంభవించదు.

రాచర్లోక్త పాఖ్యా విఖ్యాత రాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతగౌరీశ కావ్యే స్మిన్ తృతీయం సర్గ ముభ్యఘాత్ ॥స॥ 3

తా. రాచర్ల రాజేశ్వర పండితకవిరచితమైన గీతగౌరీశ కావ్యమందు తృతీయసర్గ ముగిసెను.

చతుర్థ సర్గః.

—•—

శ్లో. సకాలవిరాతకే కళింగ కుటీరే నభ్యాసస్థితః। ప్రాహ యోగ భరాక్రాంత స్సాధకః స్వాం ధియం సుధీః॥ ౧౪

తా. గౌరవిరాతిరమున పర్ణకుటీయందు యోగధారణచే సలసిన ముముక్షువు తన బుద్ధిని గూర్చి యీరీతిగ బోధించుచున్నారు.

సౌరాష్ట్ర రాగేణ గీయతే

చందన కుంద కదంబ మహోన్నత సుందర మూర్తిం। శివమృషిబృంద పురందర వందిత మను సరణ నయత వాణీం ॥స॥ శేముషీ మా భవదీనా। బ్రహ్మణి సంసృతి భూతభయాదివ వాసనయా భవలీనా॥౧

తా. హే సుమతే శ్రీచందన వల్లికా కుసుమాదుల కాంతిని ధిక్కరించుచు అతి సుందరరూపుడగు ఋషిబృందములచేత దేవేంద్రాదులచేవందితుడగు సదాశివుని భజించుము. దీనురాలవు కాకుము సంసారభయగ్రస్తురాలవలె యీపరశివబ్రహ్మమందు సాగియుండుమా

అతిచపలేఽసు నకీ తానివర్తుభిక్షి సధాన పదార్థాన్। చిరమను యాహి సదాహి తమానస సహిత శివాంఘ్రి కృతార్థాన్ । శేముషీ॥

తా మిగులచపలమగు ఓబుద్ధి ఆడకుక్క వెంటబడి పడినచందమున స్రక్ చందనవనితాది భోగము గూర్చి పరమాత్మ పరమేశ్వర చరణారవిందసేవానిరతులగు భక్తజనుల ననుసరింపుమా.

మీాసన భూరిపబడి శమముక్షిలతను తరవిషయ దురాశా। దమప్ర

త పూరితహృదయ సుఖాభిః వేశవితీర్ణా వినాశా॥ శేముషీ॥

తా॥ ఓ ధీమతీ! కీర్తిజాలము నందలి మానసమందు దురాశగల మత్స్యము వలె పాపపూరితమగు విషయసుఖాభిలాషిచే నశింపకుమా.

కాముకిరాత నియుక్తిత విషయ మహాశుగతతిహతి ఖేదం। మాభజ హారిణ సతీవగ మాశ్రుణు వంచక భేదనినాదం॥ శేముషీ॥ ౪

తా. ఓ బుద్ధీ మన్మథకిరాతకుని బాణములకు లక్ష్యమగుటచే సంభవించు ఖేదవార్తలవిని లేడిపిల్లవలె నశింపకుము.

సాధువివేక సుయోగభవాది హానానివ సంచినుతాపం। ధిగ్జన్మమజన్మమహో విభవేన భవేన వినేతిచరాపః॥ శేముషీ ॥౫॥

తా. సత్పురుషసంగతిచే వివేకము గలిగి పరమేశ్వరభక్తి లేనిచో బహుసుకృతప్రాప్తమైనను మనుష్యజన్మ వ్యర్థమే యని పశ్చాత్తాపము నొందుము.

మంగళసూత్ర మివాదధ భూషణమభయద సద్గురు సూత్రం॥ సాధ్వీ దధాలి యదీశ్వరయువతిరి వాసి సదాచరణపాత్రం॥ శేముషీ॥౬॥

తా. మంగళసూత్రతుల్యమగు సద్గురువుచే నుపదేశించబడిన మంత్రమును హృదయమందు ధరించితివేని యాపరమేశ్వరునకు నే పూజ్యురాలవు కాగలవు. కావున ఓ బుద్ధీ సదాశివుని ధ్యానింపుము.

యానద ధీశ్వర యోగమ భోగవిషాద విపత్పరిహృత్యై। తత్ప్రతిబింబయుపేత్య సమర్చయ ధీయతి సేవను భూత్యై। శేముషీ ॥౭॥

తా. సంసారదుఃఖ బాహుళ్యనివారణకై సదా శివునకై నల్య సుఖప్రాప్తి హ్యాం తమాపరశివప్రతిబింబములగు శివమూర్తులను శివలింగమును నఖిలోపచారములచే పూజించి ఓ సద్బుద్ధీ కృతార్థురాలవు కమ్ము.

శ్రీకవి రాజవిరాజిత మేతదనాతతమాదరణీయం। సంప్రతి విజ్ఞవణా ప్రతిసాధక వచనము దాహరణీయం ॥ శేముషీ ॥౮॥

తా. ఈరీతి సద్బుద్ధిని గూర్చి బోధింపబడిన మహాకవి గురు రాజేశ్వర పండితునిచే రచింపబడిన యీగీతము సజ్జనులకు శ్రవణమాత్రమున చేతస్సంతోషప్రదము గాక.

శ్లో. సంసారోగ్ర హనాయ తేకుల కళామానో వసంతాయతే ప్రారబ్ధేనవిజృంభితత్ప్ర విధ సంతాపోనిదాఘాయతే। తృష్ణాఖేద కృశా చ

హాంత హాంణీ భూపాయతే శేముషీ॥మార్గే ఘోరత మంతమో వితను తే శార్దూల విక్రీడితం॥ ౨౧॥

తా. పరమేశ్వర భక్తులకు సంసార మరణ్యప్రాయము యితోచును. పుత్త్రకళత్ర సహోదర్యాద్యభిమానములు సంతతములు గాను ప్రారబ్ధకర్మచే సంభవించిన తాపత్రయము గ్రీష్మకాలసంబంధ మయిన సూర్యతాపముగా నున్నది. ఆశాపాశములు కలుష్య చిపరమార్థ బుద్ధిఆడ్డ జికవలె దీనురాలై తోచుచున్నది. జ్ఞానమార్గ ములో అజ్ఞానము వ్యాఘ్రధ్వని వలెనె భయం కరమై తోచు చున్నది. కావున శివుని భజించిన వారు దీనిని దాటిలరించు నని భావము

దేశాక్షీ రాగేణ గీయతే.

చిరపరిచితమపిభువి సంసారం మోమను తేమరుమివగలసారం॥ పల్లవి॥
సాధితాశివ సాధితా॥ సాధితా కరుణాతవ శంకర। శంకరశశిధర మృగధర మృగధర నగధర సాధితా॥ శివ॥ ౧

ఓరసి కజనులారా!

తా. బహు కాలమునుంచిసంసారమును విజ్జలభూమివలెసారరహితము గాను నున్నం చు చున్న డో.

బహుళ సుఖద మపినాకమ జేయం పశ్యతి మోంత్యజ గృహమివ హేయం॥ సాధితా॥ ౨

తా. రంభాది సౌఖ్యయుక్త మగు స్వర్గమునే పురుషుడు కోరతగినదికాదని తలంచునో.

త్రిభువన హితమపి విహిత వికారం గణయతి రిపుమివ ఘోరతి బారం॥ సాధితా॥ 3

తా. లోకత్రయ మందు ప్రసిద్ధమై ప్రబల మైన నను రాము మును శత్రువు వలెనునకు చూచునో.

శృతిభిరు దితమపి కర్మకలాపం నేచ్ఛతి పరధనమివసుమరాపం॥సా॥
తా. వేదమందు చెప్పబడినను కర్మకలాపము బహు దూరముగా పరధనము వలెనే యేమహాత్ము డిచ్ఛ యించడో.

సుమశర హేంతిషు యువతిషు మోహం శమయతి విషమివ విరచితబాహం॥సాధితా॥ [illegible]

తా. మన్మథ బాణ సన్నిభులగు తరుణీ జనుల చూడగం డెడి మోహము విషము వలె నాశకరమని యెవడు వదలునో.

శివఇతి శివఇతి జపతిసుభక్త్యా సోహమితిస్ఫురతిచ గురుసూక్త్యా॥ సా

తా. ఎవడు శివోహం శివోహమని భక్తిచే భజింపుచు గురువాక్తిననుసరించునో.

అనుదిన ముపనిష దర్థవిచారం యస్తనుతే తనుభోగవిదూరం ॥సా॥

తా. తుచ్ఛభోగవాసనాయుక్తులగు సంసారి జనులకు దూర మగునట్టి ఉపనిషదర్థ విచారమెవడు చేయునో అట్టి జనులకునో పరమశివ నీకృప ప్రాప్తమగు చున్నది.

శ్రీకవిరాజ భణితమితిగీతం। జగతిజయతు సుపదార్థ సమేతం॥ సా

తా. కవిరాజు చే రచింపబడినగీతము చిరకాలము వర్ధిల్లుగాక.

శ్లో. హృదయ దివిమమ స్థితేందు మౌళేః కరతల కోమలపల్లవాభి రామా। తరురివ గిరిశస్య కల్పశాఖాది శతుబహూనిఫలానిపుష్పితాగ్రా

తా. నాహృదయా కాశమందున్న చంద్ర శేఖరుని హస్తమందున్న నూతన ప్రవాళము వలెనే సుందర మూర్తియగు బాలా పరమేశ్వరి మేరుపర్వత మందున్న పుష్పితకల్పవృక్షము వలెనే భక్తుల కనేక మనోరథముల నిచ్చుచున్నది.

రాచలోపాఖ్య విఖ్యాత రాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీత గౌరీశ కావ్యే స్మిన్ తుర్యాసర్గ మయోజయత్॥

తా. రాచలోపాఖ్యరాజేశ్వరపండిత విరచితగీత గౌరీశకావ్యమున నాలుగవసర్గము గిసెను.

— * పంచ మస్సర్గః * —

శ్లో. అహమిహవిదధామి యామివచ్మి స్వహితమ హైమిశివోత్ర కింకరో తి। ఇతికృత మతినా బుధేనపృష్టః స్వహృది విచార్య గురు ర్బభా ణశిష్యం॥ ౩౫

తా. ఓగురో నేను యీదేహమందుండి పనిచేయు చున్నాను. పలుకుచున్నాను. క్షేమమును గుర్తెరుగు చున్నాను. శివుడు యేమిచేయు వాడు అతనితో నేమిపని అను నిశ్చయముచే ప్రశ్నచేయుచున్న శిష్యునిస్వహృత్కమల మందు బాగవిచారించి గురుమూర్తి శిష్యుని గూర్చి యొక వాక్యమును పలుకుచున్నాడు.

పంతు వరాళి రాగేణ గీయతే.

వహతి కుసుమసమీరే। పరిమళ మనపాయం। ఉపచిత మిహజగతే

సకల హరణి హేయం వపుషి సపదిసహజా లీల తవ ఫలతి సాధో॥ ౧

తా. ఓ వివేక బుద్ధీ విమర్శించితివా? జగన్ని యామకుడగు పరమేశ్వరుడు నీహృదయ మందుండి శబ్దస్పర్శములనెడి విషయేంద్రియముల పేరి లేపించుచుండ ప్రాణవాయువు సంచరించు అన్నపానాదుల జీర్ణింప చేసి సర్వ దోషములను నివారింపు చున్నాడు.

విభజతి చరసనాయాః। రసతతి మనుభజతి యువతీవిషయాం పీత గతిమనుభవ వేదాన్॥ ౨

కిరతి బహువిధ రూపేషు నిశితి నిజదృష్టిం। గృహ్ణాతి జగదధి కేప్రచ లతి రచయితు మిష్టం॥ ౩

స్పృశతి పవనకిశోరే సుఖమయతి సమగ్రం। గ్రహణ విషయ నికరే సుముఖయతి నిజకరాగ్రం॥ ౪

కవయతి కవిరాజేశ్వరి ముపదధాతి। సదసివిగత సమజె షధుర తర మభిదధాతి॥ ౫

తా. హృత్కమల నివాసియగు యా పరమేశ్వరుని ప్రేరితమయినే శ్రోత్రేంద్రియము శబ్ద ముహు వినుచు త్వగింద్రియము శీతోష్ణ స్పర్శను గ్రహించుచు నేత్రము లు రూపములు చూచుచు నాలుక షడ్రసముల గుర్తెరుగుచున్నవి.

తా. నాసికము సుగంధమును గ్రహించును కర్మేంద్రియము లయిన వాక్పాదాదులా యా పనుల చేయు చున్నవి. పరమేశ్వర ప్రేరణలేనిచో నేమాత్రమును అయిన చలింప చేయలేవు. విచారించుము.

శ్లో. పూర్వం చేదణిమాదయః పశుపతే రారాధితా సిద్ధయః పుణ్యక్షేత్రనిషేవణం యదికృతం శాస్త్రాణ్య ధీతానిచేత్। సత్పాత్రే ధనమర్పితం యదిజను ష్యస్మిన్ సధీమార్గస్మృతీ॥ భూయోజన్మ మృతిశ్రమాపహరణం శంభోః పదం వాంఛతి॥ ౩౦

తా. ఓ భక్తజన పూర్వజన్మల యందణి మాద్యష్టసిద్ధులకొరకు పరమేశ్వరు నారాధింప బడినచో పుణ్యక్షేత్రసేవ చేసినచో, శాస్త్రాభ్యాసము చేసినచో, సత్పాత్రదానమొనర్చినచో, నీజన్మ యందు బుద్ధి మంచిదగు జనుడు పరమేశ్వర చరణార వింద సేవను కోరును,

పాడిరాగేణ గీయతే.

గీ. ఇహ సంసార విగళిత సారే ననువృథాభి నివేశం। నకురువి లంబా భ

జభజ సాంబసుచరితం పరమేశం॥ శ్రీజటాధరదే రజతగిరీంద్రే డసివిభాతి శ్రీగౌరీ। గౌరీచారు కటాక్ష సముద్భాసిత సితతను విగ్రహశాలీ॥ ౧

తా. సారహీన సంసారమందు వృథాభిమానమును వదలుము కైలాసమందలి బ్రహ్మాది దేవతలు సభయందు శ్రీగౌరీ పరమేశ్వరి కటాక్ష సమర్చిత విగ్రహముచే నొప్పుచుండెడి యాపరమేశ్వరుని అత్యర్థాదరమై సేవించుచు నిలంబను చేయుము.

శైవమజస్రం నామసహస్రం పఠపఠ తామభిరామం। వితరతి ముదితః పరిచిత హృదితః ధృతిజగకామమహాశంసం। ౨

తా. ఎల్లప్పుడు శ్రేయస్సాధనమగు శివసహస్రనామములను పఠింపుము. స్మరహరుడగు యాపరమేశ్వరుని భజించితివా నీకఖండ సౌఖ్యము నీయగలడు.

శ్రుతివన చైత్రం జగదవి చిత్రం పరితల తౌ ఘుల విత్రం। భవభయ జైత్రం పరమ పవిత్రం శృణుగిరి శస్య చరిత్రం. ౩

తా. వేదోద్యానమును వికసింప చేయువాడు. పవిత్రుడు పరలోక నిదానకుడు భవభయ దూరీకరుడును నగు పరమేశ్వరుని చరిత్రను పఠింపుము.

తనుధృత సుద్మశం విధుమణి సదృశం గభావ భుజగ దీశానః। నయ యనని టలంజ్వలితరి పుపటలం నేతరదేవ సమానం. ౪

తా. దేహార్ధమందు పార్వతిని ధరించిన వాడును చంద్రకాంతి సంకాశుడును నిటలనయనుడును శత్రు సంహారకుడును నగు యాజగదీశ్వరుని భజింపుము.

అఘటిత ఘటనం నిశికృత నటనం కలయ మహానటవేషం। అగతిక శరణం కరధృత హరిణం భుజగకులేంద్ర విభూషం. ౫

తా. అఘటిత ఘటనాశక్తియుతుడును నిశాతాండవ ప్రియుడును మహానటవేషధారియు దీనసంరక్షకుడును మృగధారియు భుజగాధిపభూషణుడును నగు నాచంద్రశేఖరుని భజింపుము.

అదళిత ముభయం చిర సుఖమభయం సముసవతాం విదధానః। నియమిత పవనం సువిహిత సవనం హృదివ భజామన ధ్యానం. ౬

తా. స్వభక్తుల కిహపర సౌఖ్యముల నిచ్చువాడును ప్రాణాయామ పరుడును యజ్ఞభోక్తయును స్వహృత్కమలమున ధ్యానము చేయువారికి ప్రత్యక్షుడగు యాపరమేశ్వరుని భజింపుము.

గళ ధృత గరళం చేతసి పరశేంక నవ సుహీంధర చాపం। అనువద స
తతిం గుణాగణ విలతం మునిమన సాపనివాసం. ౮

తా. గరళకంఠుడును మేరుధనుర్ధారియును అనంతకల్యాణ గుణ నిధియును ముని మానస నివాసుండును యగు సదాశివుని భజింపుము.

ఇతిశివి రాజేసుమతి సమాజే వదతి శివకృతి మేతాం। మయినిజహృ
దయం కురుతే సదయం సరస పదార్థ సమేతం. ౯

తా. ఈశ్రీ పండిత సభయందు పలుకుచున్న రాజేశ్వర కవిచే రచింపబడిన నీశ కృతిని పఠించు వారి యందు దయచేయు వాడగు యాపరమేశ్వరుని భజింపుము.

శ్లో. వినయతి ముహుః శ్వాసాం నా సాబద్ధ విశుద్ధదృగ్విషయ విరక్తో
నాన్య పదార్థ మపీక్షతే। గురుకరుణయో న్నిద్రాం ముద్రాంచిరా
ద వలంబతే। భవ భయ పరిత్యాగీ యోగీసుఖేన విరాజతే. ౧౦

తా. ప్రాణాయామముచే సుశుద్ధాంత రంగుడై వైరాగ్య శాలియైఇతర పదార్థము ను చూడక నాసాగ్ర మందుంచ బడిన దృష్టి కలవాడై గురుకృపచే భూచరీ ఖేచరీ ముద్ర లనుధరించి భవభయపరిత్యాగియై హృదయమందు శివ చరణారవింద ధ్యానము చేయుచున్న యోగీ శిరోమణి సుఖముచే ప్రకాశించుచున్నాడు.

శ్లో. నేత్రాభ్యాసనలేన చాపిచపలం చిత్తం సహస్తే స్థిరం। వక్త్రాముండ
లి సీపరాపీవ పుమాసాకం భజత్యా జనం। మాయానాది రపిక్షణ
స్యతి సమం పూర్వార్జితైః కర్మభిస్త ద్యోగీ గుణవాన సహో। శివ
పదాధ్యానావధానః పుమాన్ ॥౧౧॥

తా. హేయోగీ పూర్వార్జిత పుణ్యబలముచే గుణవంతుడగు పురుషుడు స్వ హృదయకమలమున సదాశివ చరణారవిందములను భజించు నేనిమూలాజ్ఞాన సహితముగా సర్వపాపములు నశించికృతార్థుడగును.

శ్లో. అభ్యాసాను బంధనాదను గురోరంఘ్రి ప్రణామాదను ప్రాణాయా
మకృతే రసుప్రలపా నాత్ స్వస్యాను భూతే రను। అంత ర్లింగని
రీక్షణాదను మనోనాద ప్రకర్షా దను స్ఫూర్తిం సంస్మరతో బుధ
స్య పరమానందస్య కోవాధిపః ॥౧౨॥

తా. గురుచరణారవింద ధ్యానానంతరమే ప్రాణాయామానంతరమే హృల్లింగదర్శ

నానందరసమే నాదబిందుకళా దర్శనానందరసమే విద్వాంసులు పనస్ఫూర్తి రూపాత్మాను భవముచే పరమానందంబునొంది సుఖంబుందురు.

శ్లో. అమృత విశదాం విభ్రాజం తీంగురోః కరణా వశాద జరమమృత
మాచిన్వానాం మహాః సుకృతైః దయాం| తచనుబగతామభ్యాసాది
ప్రయత్న సచూగతాం| పరశివకళా మంతః పశ్యన్నుం పేహి కృతా
ర్థతాం ॥౩౪॥

తా. ఓయిసాధకుడా! అమృతమువలె తెల్లగా ప్రకాశించుచున్న గురుకృపవలన అమృతమును స్రవించుచున్న మహాసుకృతముచే ప్రాప్తమగుచున్న సూక్ష్మదేహము దభ్యాసప్రాప్తమగు పరమశివకళను స్వహృదయమందు నిరీక్షించుచున్న వాడవై కృతార్థుడవుగమ్ము

శ్లో. రాచర్లలోపాఖ్యవిఖ్యాత రాజేశ్వర కవీశ్వరః| గీతగౌరీశ కావ్యేస్మిన్
పంచమం సర్గ మభ్యధాత్ ॥౫॥

తా. రాజేశ్వరపండితవిరచితమైన గీతాగౌరీశ కావ్యమందు పంచమసర్గము ముగిసెను.

షష్ఠస్సర్గః

శ్లో. జ్ఞాత్వాత మధవిరక్తో యోగాసక్తత శ్శివం ధ్యాత్వా| తన్విభవం శ్రీ
గురవే బుధసురతరవే గురుః ప్రాహ ॥౩౫॥

తా. విరక్తుడగు యోగిగురుకృపచే స్వహృత్కమలమున శివసాక్షాత్కారమును జెంది యాపరమేశ్వరానందానుభవమును ప్రకటింపచేయుమ ప్రకాశించుచున్నాడు.

శంకరాభరణరాగేణగీయతే

గీ. ఉపరి పరిస్తృత విస్తృత చేలం ప్రవిలసిత సింహాసన మనిలోలం| భూ
త పతిజ్ఞ గదుద్భ్యాతి కృతేరాజతి యోగీన్నృప ఇవభోగీ ॥౧॥

తా. వస్త్రాభరణాలంకృత సింహాసనాధిష్టితుడగు పరమేశ్వరుని స్వహృదయమందు ధ్యానించుచు యోగిభోగియగు మహారాజువలెనే ప్రకాశించుచున్నాడు.

వహతి సజాహిత మహిత విభూతిం| పరివృత సకల మహాగ్రహ భీ
తిం ॥౨॥ భూత॥

తా. అట్టియోగి వేదహితమైనదియును మహాగ్రహనివారకమగు భస్మమును సర్వాంగంబుల ధరించుచున్నాడు.

జయతి దురాసద బలమరినగణాం నియమిత భూరిత పాంతర సుగణం ॥౩॥ భూత॥

తా. హృదయమనెడి ఖిల్లాను అధిష్టించియున్న కామ క్రోధాద్యరి షడ్వర్గమును ధ్యానశస్త్రముచే జయింపుచున్నాడు.

స్వవశము పాగతవిషయ మనూనం కలయతి కలయాభగవదధీనం॥౪ భూత॥

తా. భగవంతునిదయచేవిషయములస్వాధీనపరచుకొని యింద్రియయుక్తముగాసర్వము భగవదధీనముచేయుచున్నాడు.

నస్వ్యాసు భవతో భజతిచ తృప్తిం సిరంతిశ యైక సుఖామి వసుప్తిం॥౫॥ భూత॥

తా. ప్రత్యాఖిన్న బ్రహ్మానందావాప్తి చేనిరతిశయతృప్తిని బొందుచున్నాడు.

గణయతి స్వగురు ముఖాగత మన్త్రం। రహసివ శీకృత పరశివ తంత్రం ॥౬॥

తా. ఆట్టియోగి ఏకాంతమునశివతత్వముస్వాధీనముగాచేసికొనితనకు రూపదిష్టమంత్రమును జపింపుచున్నాడు.

చరతిసిరంకుశ ముపచితభద్రా॥స్థిరయతిగురుకృపయాగత ముద్రాం

తా. మంగళప్రదమైన గురుకృపాప్రాప్త ఖేచరీముద్రను ధరింపుచున్నాడు.

ఇతికవిరాజ మహీసురగీతం సుఖయ తురసికందిశిదిశి వితతం॥౮॥

తా. ఈరీతి రాజేశ్వర పండితరచితమగు సదాశివగీతము ప్రతిదేశములయందున భక్తజనములనానందించుగాక.

రాచల్లోపాఖ్యవిఖ్యాత రాజేశ్వర కవీశ్వరః॥గీతగౌరీశ కావ్యేస్మిన్ షష్ఠం సర్గ మయోజయత్॥

తా. రాచల్లరాజేశ్వర పండిత రచితమైన గీతగౌరీశకావ్యమున షష్ఠ సర్గ ముగిసెను.

సప్త మస్సర్గః.

శ్లో. అస్యాంత రేస భసితక్షీణ వామేనాక్షి పక్షద్వ యేసని యతేన సదా

విభాతి। హృదంబర కాసరి వృకోలి కపూర్వశైల భ్రూవల్లి కాంత ర
విరాజిత బిందురిందుః॥ ౩౭

తా. యోగీంద్రులతిలో ఇడాపింగళామధ్యగత సుషుమ్నా పింగళా నాడ్యంతరమున దహ
రాకాశస్వరూపమగు చంద్రబింబసదృశమగు బిందురూపమును చూచుచున్నాడు.

విలసతి హృదయ సరోజేవి గతమ నోజే మహేశ్వర ధ్యానాత్।తప
సాక్షాంభవ యోగీవిషయవిరాగీజ గాఢవిన యేన॥ ౩౮

తా. ప్రకాశించుచున్నవై కామాదిదోష రహితమై హృత్కమలమందు లీనోయు
క్తమైన పరమేశ్వరధ్యానము వలనసర్వవిషయవిరాగియగు యాశివయోగివిసయముక్తుడై
మరలపద్గురుని గూర్చియొకవాక్యము పలుకుచున్నాడు.

మాళవరాగేణగీయతే.

గీ. కృతకర్మ ఘనవిబిడ భవతి మిరశోధన॥ తవచరణ నఖతరణి రుచిరే
వ సాధనః॥ శ్రీ గురోత్వమి హాశగణా మరాధి వితతిని పీడితోహం

తా. హేసద్గురో దుఃఖప్రదములగు ఆధివ్యాధులచే నాపీడితుడనగు కుతామేరసు
కులు మలిమూపూర్వార్జితమగు కర్మమను మేఘము వలనదట్టమైన సంసారాంధకారనివృ
త్తికొరకు భవత్పాదనఖ సూర్యకాంతియే కారణము.

త్వదవగ మనాయ బహువిధని గముకాననం శీలితమదశిఽ నకృద పి
చర తవాననం॥ శ్రీ॥ ౧

తా. లమనిజమగుశివరూపము పొందుటకై నిఖిలములగునిగమారణ్యములను తిరిగివె
దకినను ఆనందరూపమగు ముఖకమలదర్శనము కానలేదు.

అపివసతి మయిచత పచరణ సదుపాసనా। జాతు నజహాతి బత్తవిష
య సుఖవాసనా॥ ౩

తా. నాహృత్కమలమందొకసారి భవదీయచరణోపాసన జన్గ చున్ననుకులినరూ
పమగు యావిషయవాసన నన్నువదలకపోవునా నీకేరక్షకుడవు

తనుభోగసుఖ ముఖమతి చం చలమ పీక్షణః। నత్వ యిదధాతిమమ
హృదయ మహమోక్షణః॥ ౪

తా. అనాద్యవిద్యావాసనచేత అనేకజన్మలనుంచి భోగాభినది గలదిగనుక బహు
చపలమగు నాచిత్తమప్రయత్నముచేసినను లినముందుప్రవేశింపను కావునశ్రీగురోనీవేన

పుకుద వ్.

ఉదరభరణా యతను మనుసరతి పామరం। నభవంత మియమవిలన మద్భుల పామరం॥ ౫

తా. హేగురో! నాబుద్ధి ఉదరభరణార్థమైతుతిని చున్నదైనా భజించుచున్నది కానిపా పకలమైన వపుస్కాన్నయుచే రక్షించుచున్న నిన్ను భజించదు కావున హేగురో! రక్షించుము.

సదను ..మనాయన కదాపి సువిచారితం। మనసిసంతమ సమధునా నని వారితం ॥౬॥

తా. ఓసద్గురో! సర్వుసత్ప్రాంత్యమున కొకసారియైనను విచారింపను కావున యీదుష్ట్వానాంధకారమేరీతి వదలిపోవును.

త్రిజగ దవనాయ శివజయుతిత వజృంభితం। యేనమధు రేణ జితమమృత మజకల్పితం ॥౭॥

తా. ఓపరమశివ నీనామస్మరణ సర్వబ్రహ్మాండ సంరక్షణకొరకై సర్వోత్కృష్టముగా వర్తింపుచున్నది మధురమగునీనామస్మరణచేతనమృతమైన జయింపబడినది.

ఇతిజయతి కవిరాజ భూసుర సరస్వతీ। బుధసదసి సరసికవి దీప్తి రితి భాస్వతీ ॥౮॥

తా. ఈప్రకారముగా కవిశ్రేష్ఠుడగు రాజేశ్వరపండితవాణి సర్వోత్కర్షమందును కాంతివలెనే పండితసభయందు ప్రకాశింపుచున్నది.

శ్లో. అధానతా స్వాంఘ్రి సరోజ మూలేము ముక్షు మస్వేత్యు నిరస్తశిష్యా నిరీక్ష్య యాణో మనసా మహేశం గురుః కృపావాన్ పునరేవమాహ ॥౩౮॥

తా. పిమ్మటస్వపాదకమలములందు శరణాగతుడును విరాగియు ముముక్షుడునగుశిష్యునిజూచి తనహృత్కమలమందు పరమేశ్వరునిధ్యానింపుచున్నవాడై గురుడుదయతో నిట్లనెను.

ఘూర్జరీ రాగేణగీయతే

గీ. కృతసమాధాన చిత బుధహిత భావా ॥పరిహృతపూర్వాకృతాఖిలదోషా॥ కాపిశివశరణా। హీనసంధో భ్రసరతి జగతి విశాలగుణా॥ (గ)॥

తా. సప్తస్వర్గాన్మకస్థాన ఘనీభూతులగు పండితులచే వర్ణింపఁబడెడి సర్వభూతాన్న దుష్కృతములను నాశనముచేయు సమర్థమైన అనివార్యమగు శివకృప, త్రిలోకమందు ప్రసరించుచున్నదిగదా

అసమశర మాయుధ జితరిపువర్గా దుర్ఘట ఘటనపరైకనిసర్గా ॥౩॥

తా. ఆసదాశివకరుణ యింకయెట్టిదనిన శాంతియనునాయుధముచే కామాది శత్రుజయముకలుగఁజేసి దుర్ఘటమగు చతుర్విధపురుషార్థములకలుగఁజేయును.

సాధు సమాగమ విహితవివేకా । ప్రశమిత మరణ పునర్భవశోకా ॥

తా. సాధుసమాగమ ద్వారావివేకమును కలుగఁజేయునది జన్మమరణాది దుఃఖమును దూరముచేయునది యాశివకరుణయే

విషమ శరాహత మానసదూరా శమనభయార్తి నిరాసకఠోరా ॥౪॥

తా. ఆసదాశివ కరుణయింక యెట్టిదనిన కామక్రోధాదులచే హతమగు చిత్తముగలవారికి దూరమయినది యమధర్మరాజు భయనివారణార్థమై బహు తీక్ష్ణమయినది.

సపది సుధేవ నిరాకృత తృష్ణా। హిమరుచి రుచిరివ నిత్యావితృష్ణా॥

తా. ఇంకయెట్టిదనిన అమృతమువలెనే సకలతృష్ణను నిరాకరించునది చంద్రకాంతివలెనే అతిశీతలమయినది.

అభిమతవితరణ తోషితభక్తా ।విముఖజనైర్దుర్లభ నాపిసులభ్యా॥౬॥

తా. ఇంక యా శివ కరుణ యెట్టిదనిన, సాధుజనులకుఅభీష్టప్రదానముచే సంతోషింపఁజేయునది.దురాత్ముల మనస్సునకు దుర్లభమయినది.

అనవరతార్చన కృతమతి సుముఖా । నిందిత కృతిరత పశుజన విముఖా ॥౭॥.

తా. ఎల్లప్పుడు శివపూజాధురంధులకు అభిముఖమయినది. నిందితులైన పశువులగు జనులకు విముఖమైనది.

ఇతి కవిరాజ మహీసుర గీతం । వితరతి గాతుర భీష్ట మభీతం ॥౮॥

తా. ఈప్రకారంకవిరాజశేఖరకృతమగు గీతమును గానము చేయువారికి అభీష్టమునిచ్చును గాక.

శ్లో. అథవి వత్సురువారవిలాస యోస్స శివయోః శివయోశ్చరితం పునః। గురువిస్ఫుట వాగ్విభవో గురుః కవిహితాం। విహితాంగిరమా

పదే ॥౩౯॥

తా. వనోవారవిలాస వంతులు సర్వ మంగళ స్వరూపులగు యీ పరమేశ్వరీపర మేశ్వరుల యొక్క । చరిత్రమునుద్దేశించిసప్పు వాణికలిగిన దేశికుల వారుపండిత సమ్మి తమైన వాక్యమును పలికెను.

నరాళి రాగేణ గీయతే.

గీ. ద్యుతిజితజలదే సమధిక ఫలదే। దామచ సుగంధాకారే ॥ సురధనురు పమంబహు విధకుసుమ ఘటయతికబరీ భారే॥ రమతేరజతాచల భవనే। శివయాపురారి రధునా॥౧॥

తా. కాలమేఘు కాంతిని తిరస్కరించుచున్న గుణవంతుడైన యీపరమేశ్వరీ శిఖయందు సురధనుసమానమైన నిఖిల సుగంధ పుష్పనిర్మితమైన మాలికను ధరింపచేయుచున్న వాడై ప్రియురాలితో, కైలాస భవనమందు యీజగదీశ్వరుడు రమించుచున్నాడు.

కుచయుగకుధరేపరి మళమధురే। చందనరుచి రూషితే। ఝరమివ చటుల మమాణి సంపట లంప్రదిశతి పరిభూషితే ॥౨॥

తా. శ్రీపరిమళ గంధలిప్తమగు యీపరమేశ్వరీ కుచపర్వతముల యందు నగవనీకాశం బగు మణి సరస మాహామున ధరింపచేయుచున్నాడు.

ప్రవిచల దలకం ప్రకటిత పులకం ముఖమఖిల సదీరితం। అలికులమ లినంర వినవలి నంకలయతి మధుపూరితం ॥౩॥

తా. చలించుచున్న ముంగురులుగలిగి పులకాంకురయుక్తమై నిక్కలి ప్రకాశింపు చున్న ముఖమును మామ్యడుభ్రమర సమూహయుక్తమగు కమలమును వలెనే అమృతము చే పూరించుచున్నాడు.

విధుమివ వగగనేన సిధృతపవనే మౌక్తికమణి భూషణం। నిజతను విశదం సుమశర వశదం వితరతి గతదూషణం ॥౪॥

ఆకాశమున చంద్రునివలెనే అతి ధవళమైన మన్మథోద్దీప కంబుమణియుక్తమగు నాసికాభరణము ను ధరింపజేయుచున్నాడు.

అపగత విలయం నిజసుఖ నిలయంర త్నతిరశనాన్వితం। అపగతజల దంజగది వజఘనం సాగర సలిలావృతం ॥౫॥

తా. స్వ సుఖమునకు స్థానభూతమైన యీపరమేశ్వరి నడుము నందు సముద్రము చుట్టు భూమండలమువలెనేనవరత్న ఖచిత మగు నొడ్డాణమును ధరింప చేయుచున్నాడు

హతభవగద యోర్జ్జిత గజమదయో ర్ధృతమణినూపురయోః। ప్రముదిత ముదయో ర్మృదుతర పదయోః శ్రుతి తతిగణనూపురయోః ॥౬॥

తా. భవరోగ నివారకములగు గజగమనమును తిరస్కరించుచున్న యాపరమేశ్వరీపదములయందు శ్రుతి రూపములగు నవరత్నఖచితభూషణముల ధరింపచేయుచున్నాడు

స్ఫురదుపకరణే స్మర వీరరణే కింకిణిమి వభేరికాం। పటు పట విట పేనత. సుర మధుపే। విలసల్లత ఇవశారికాం ॥౭॥

తా. మదనవీరయుద్ధమందు భేరీవలె దివ్యమగువటవృక్షమందు చిలుకలవలె యామృదుమధ్యయందు కింకిణీయను భూషణమును ధరింపచేయుచున్నాడు.

ఇతిగుణ కలితం కవిరాట్చరితం శివపదకమలార్పితం। కవిజన హృదయం ప్రవిల సదుదయం ప్రథయతి రసతర్పితం ॥౮॥

తా. ఈరీతిశృంగార రసయుక్తమై సదభిప్రాయసహితమగు రాజేశ్వర కవిరచితమగు గీతముపరమేశ్వర పదకమలార్పిత మాయెను.

శ్లో॥ శుద్ధోపి స్ఫటికః ప్రసిద్ధగుణ వానప్రాప్త దోషామహాః। తద్వో రాజతి రాగవాన జపాపుష్ప శ్రియా సంగతః। తద్వత్ శుద్ధశివా కృతిః పశుపతిః. కామారి రప్యన్వితో। దేవ్యా కాముకవత్ కలా సుకుశలః కామేశ్వరః క్రీడతి ॥౯॥

తా. స్ఫటికము శుద్ధమైనదైనను మంకెనపుష్పసాన్నిధ్యమువలన రక్తవర్ణముకలిగి యేరీతిప్రకాశించునో ఆరీతిపరమేశ్వరీయుక్తుడై కామునివలెనేకళాశాస్త్రప్రవీణుడై శంకరుడుపరదేవితోక్రీడించుచున్నాడు.

భైరవీరాగేణగీయతే.

గీ. అవిరతరతి కుతుకిత హృదయేన విహితహితాఖిలజగదుదయేన। సా రామలా శశి మాళినా ॥౧౦॥

తా. సృష్టి కర్తయు నిరంతర సురతవాంఛా యుక్తుడగు యాచంద్రశేఖరునితోపరమేశ్వరిరమించుచున్నది.

అమిత విలసిత జనిత మదనేన। దరహాసి తామృత సితవదనేన ॥౧౧॥

తా. అమితమైన మదనోద్రేకముకలవాడును మంద హాసామృతముచెదల్లినముఖకమలముగలవాడును.

అమరయువతీకృత కుసుమశయనేన। భువనవిలోకన చణన యనేన ॥సా॥3॥

తా. దేవతాస్త్రీలచే రచింపబడిన పుష్పశయ్యగలవాడును సకల బ్రహ్మాండనిరీక్షణమందు దక్షుడైనవాడును.

కటితట ధృతగజ జల సదజినేన। సకృదభి వందనహారిత వృజినేన॥సా ॥౪॥

తా. కటిప్రదేశమందు ధరింపబడిన గజచర్మముగలవాడును। ఒక్కసారి నమస్కరించిన మాత్రము చేపాపముల హరించు వాడును

స్ఫురదమృత ఫలయుత మృదువచనేన। స్ఫుటకవితాద్భుతరసరచనేన॥సా॥౫॥

తా. ఫలప్రదమైన మృదువాణిగల వాడును స్పష్టమయిన అద్భుతమైనరసాదిరచనము గలవాడును.

నవసరసిజదళ మృదుచరణేన। త్రిదివజధునీఘనజల భరణేన॥సా॥ ౬॥

తా. హితమైన కమల సదృశమైన మృదుచరణములు కలవాడును ఆకాశ గంగా ప్రవాహమును శిరమున ధరించువాడును

శిరసి హితనవహిమకిరణేన।ప్రకృతి మతాంతి భువన శరణేన ॥సా ౭॥

తా. శిరమున ధరించి బాలచంద్రుని కలవాడును। నిఖిల బ్రహ్మాండ సంరక్షకుడును ప్రకృతిరూపమగు పరమేశ్వరితో క్రీడించుచున్నాడు

ఇతి కవిరాజ సుమతి గదితేన। తుష్యతు పశుపతి రిహ విదితేన॥౮॥

తా. ఇట్టి పరమేశ్వరుడు పరమేశ్వరీ సహితుడైన కవిరాజేశ్వర విరచిత గీతము చే సంతోషించుగాక

శ్లో. రాచర్ల నామ్నా విఖ్యాత రాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతగౌరీశ కావ్యేస్మిన్ సప్తమం సర్గ మభ్యధాత్ ॥౧॥

తా. ఈరీతిగ రాచర్ల రాజేశ్వర కవీశ్వరులవారు గీతగౌరీశ కావ్యమున యేడవ సర్గము ముగిసెను

శ్లో. ఇతిగుతు రభివర్ణ్య వర్ణనీయాం రహసి శివస్య శివాన్విత స్యకేళిం। గిరిశమధిగుహాశయం మహాంతంహృదిపరికల్ప్య జగాద సాభి వాదం ॥౪౧॥

తా. ఈరీతిసద్గురువులవారు వర్ణనీయమైనయాపార్వతీపరమేశ్వరులయేకాంతమందు జరిగిన లీలను వర్ణించి తరువాత యా మహేశ్వరిని చిత్తమందు ధ్యానముచేయుచు మరలయీ రీతివర్ణించు చున్నాడు.

ఘూర్జరీ రాగేణగీయతే

గీ. ఉరసి మహతిగిరిజాకుచ సంగసు సంగత కుంకుమరాగం॥ సపదివ హాసిబహిరాగత మాంతరమివపర భసాదనురాగం ॥ష॥౧॥

తా. ఓచంద్రశేఖర గొప్పవయిన వక్షస్థలమందు యాపరమేశ్వరీ సంగమమువలననే సంగతమైనకుంకుమరాగమును అతిప్రేమచేలోపల యుండెడి ప్రేమరసమునువలెవహించుచున్నావు.

దేశవరాళి రాగేణ గీయతే.

గీ. పాహి కింకర మేహిశంకర మాకురుకాల విడంబం। మామక మమితకృపారస కళయాపాకురుకలుష కదంబం॥ ౧

తా. ఓశంకర శీఘ్రముగా రమ్మా కింకరుడనైన నన్ను కావుమా ఆలస్యము చేయకుమా అధికమగు కృపారసముచే నాపాపరాసిని నివారింపుమా.

సర్వ మనోహర పర్వసుధాకర బింబమివాత్తకళంకం। వితరతుతవ వపు రసితగళం జయమంగళ మంగళశంకం॥ ౨

తా. సర్వబ్రహ్మాండములకు మనోహరము సకళంకమునగు పూర్ణచంద్రునివలెప్రకాశింపు చున్న నీలకంఠయుక్తమైన తవదివ్య మంగళ విగ్రహము మాకు జయమంగళము నిచ్చుగాక.

హృదయమివామృత మతివిమలం తవవిలసతువపురనురూపం। తల్లహరీవద రస్మితదీధితిరపనయ తాదభితాపం॥ 3

తా. ఓపరమేశ్వరా అమృతము వలెను విమల మైనతవహృదయము మాకు నను కూలముగా ప్రకాశించుగాక- అమృత ప్రవాహము వలెనేయుండెడి తవ చిరు నవ్వునా అంతస్తాపమును నివర్తించుగాక.

సురతరుమివతవ విగ్రహముగ్రసమగ్ర చతుర్భుజ శాఖం సరసము-
పేత ముమామాలతయాశ్రిత వానహ మాదృత చేలః॥ ౪

తా. ఓశంభో కల్పవృక్షమువలె చతుర్భుజములను శాఖాయుక్తమైన ఉమా లతాలింగితమైన నీదివ్య మంగళ విగ్రహమును నాశ్రయించితిని.

కటితటఘటిత గజాజినమీకృతి వానుకరోతి విశాలం। రజతధరాధ
రమురుతరమధ్యగతాంబుమదంబుదజాలం॥ ౫

తా. ఇంకనీవు విగ్రహమెట్టిదనిన— కటిప్రదేశమందు గజచర్మమును ధరించినది కావున కాలమేఘమును మధ్యప్రదేశమందు ధరించిన కైలాసగిరివలెనె ప్రకాశింపుచున్నది

నవమివగళద రవిందమమందమరందమపాస్త నిమేషం। నయనయుగ
శమతి శీతరసంత వరచయతి జగదభితోషం॥ ౬

తా. ఓసదాశివ మకరందమును స్రవించుచున్న నూతన కమలము వలెనే ప్రకాశింపుచున్నని మేషరహితమైన నీనేత్రయుగళము మిక్కిలి శీతలమై జగదానందమును రచింపుచున్నది.

హృదిసద ధామి సదాశివదాసచకోరక కైరవబంధో। చరణ సరోజ
యుగంతవ నిర్మద శర్మద సద్గుణసింధో॥ ౭

తా. భక్తజనేత్రచకోరములకు చంద్రుడవగు ఓశంకరా మదరహితమైన సౌఖ్యప్రదము నిఖిలకల్యాణగుణనిధియునగు శివ చరణారవిందయుగ్మమును సదాహృదయమందు ధ్యానించుచున్నాను.

శ్లో. శ్రీకవిరాజ సురక్షితమిదమిహ రోచయగీత మదోషం। విపదభితా
ప నిరాసక మమృతదమమృత రసాదవిశేషం॥ ౮

తా. ఓభక్తవత్సల ఆపత్తులను తాపములను నివారించుచున్నదై మోక్షప్రదమై అమృతముకంటె అధికరుచియైన శ్రీకవిరాజేశ్వర రచితమైనయీగీతమును స్వీకరింపుమా.

శ్లో. తనుశ్చేత్త్వాం సేవాభవతిచ భవధ్యాననిపుణం మనశ్చేద్వాణీ చేద్భ
వతిభవదీయస్తుతిపరా। అయం లోకో లోకోత్తమచరిత సద్భక్తి
మహతః పరందుర్గాత్స్వర్గాదపిసుఖ మహాభాజన యతి॥ ౯॥

తా. ఓశంభో ఈదేహము నిన్ను సేవించెనా మనస్సు నిన్ను ధ్యానింపుచుండెనా వాక్కు నిన్ను స్మరింపుచుండెనా ఓలోకోత్తరచరితా సద్భక్తి మహిమవలన యీమనుష్య

లోకమయినను కష్టసాధ్యమగు స్వర్గముకంటె అధిక సౌఖ్యమును కలుగ జేయుచున్నది.

శ్లో. రాచర్ల సాఖ్యానిఖ్యాత రాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతగౌరీశ కావ్యేస్మి న్నష్టమః సర్గ ముత్తమం ఖాత్।

తా. రాచర్ల రాజేశ్వర కవిరచితమగుగీతగౌరీశ కావ్యమున అష్టమసర్గముసెను.

నవమస్సర్గః.

శ్లో. తమథమ నోరథ భరితం ప్రాకృత చరితం గుణేన విస్ఫురితం ॥ హృదిచింతి తశివ చరణం। భవభయ హరణం గురువర్ణ చః ప్రాహ॥

తా. అనంతరమున మనోరథ ప్రదమైన ప్రకృతివిలాస యుక్తమయిన సద్గుణ స్ఫూర్తి చమత్కృతి నుయిన శివచరణస్మృతి సహితము సంసారభయ నివారకమునగు శివసూక్తి నిమరలసద్గురులవారు పదేశించుచున్నారు.

మోహన వసంతరాగేణగీయతే.

గీ. హితము పదిశతి దిశతిగురు రభయం శివమును. సరభవి తాసుఖము భయం। శంకరే శివశంకరే నవిచల సాధక సాధు మతే॥ ౧

తా. ఓశిష్యాగ్రగణ్యా నీవుసదాశివుని ఆశ్రయించితివేని ఇహ పరలోక సౌఖ్యము కలుగును. కావున శంకరునియందు స్థిరచిత్తుడవు కమ్ము. చలింపకుమా.

బహిరవ లోకనపరమనయనం పశ్యతుతవతజతాచలనిలయం॥శంక॥ ౨

తా. ఎప్పుడువెలుపలనే చూచుచుండెడి నీనేత్రయుగళ మ్నాగ్నేమయినయాపరమే శ్వరుని చూచెదవుగాక.

అమృతరసాదపిమధు భరితంచిర మనుభవగిరి జాధిపచరితం ॥శం॥ 3

తా. అమృత రసముకంటె అతి మధురమయిన యాగిరిజాపతి చరిత్రా మృతమును భవింపుమా.

నాథునిభాపయు శివపదకమలేష ట్పదమివతవమానసమమలే॥శం॥౪॥

తా. స్వచ్ఛమయిన సదాశివచరణారవిందమందు నీమనస్సును భ్రమరమువలె నివసింపజేయుము.

శివమభి వర్ణయ సఫలయ కవితాం గురు కృపయా పరయా చిరముదితాం ॥౫॥

తా. సదాసర్వ కాలమందు నా మహేశ్వరుని వర్ణించు గురు కృపచేత ప్రాప్త మయిన నీ పాండిత్యమును సఫలము చేసికొమ్ము.

అర్చయ శివమిహ పరికరబహులైం కిమితి కరోషిన్ను ధాకరయుగళం శంకరే ॥౬॥

తా. ఓ సాధకుడా అనేకములగు ఉపచారములచేత సర్వమంగళా పతిని పూజింపుమా. హస్తద్వయమును వ్యర్థముచేయకుమా.

ప్రతిదినము భిసరశాంభవసదనం తృణ మివమన సితిరస్కురు మదనం శంకరే ॥౭॥

తా. ఓ భక్తుడా నిత్యమా పరమేశ్వర మందిరమునకు జనుమా. మన్మథుని తృణము వలెనె తిరస్కరించుమా.

ఇతి కవి రాజ సుకీకృ తరచనం సుఖయతు భక్త జనంగురు వచనం శంకరే ॥౮॥

తా. ఈరీతిగ రాజేశ్వర పండిత రచితమైన గురూపదేశము భక్తజనుని సుఖవంతునిగా చేయుగాక.

శ్లో. శాస్త్రే నాస్తిక తామథే విముఖ తాదృశ్యైఖ లేసత్యతా। సర్వేశే వ్యర్థధు రంధరేస్మ రహరే గీర్వాణ సామాన్యతా। నేరేసంచక తాగురౌ మను జతా కే షాంచిదా భాతిచేత్త ద్దేహాత్మ థియామ యుక్తమితి హాకోవా విపశ్చిత్ వదేత్॥

తా. ఎవరికి శాస్త్రమందు నాస్తికతా బుద్ధియును। అస్థిర ప్రపంచమందు నిత్యత్వ బుద్ధియును। సర్వైశ్వర్య పరిపూర్ణుడగు పరమేశ్వరునియందు సర్వదేవ సమత్వమును దీనుని యందువాచ కత్వమును సద్గురునియందు మనుష్యబుద్ధి యు యుండునో అట్టి దేహాత్మ వాదుల యొక్క దుర్మతిని యెట్టిమహా పండితుడైన గురువైన నివారింపలేడు యెట్టి వాడైనబోధింప లేడనుట.

శ్లో. రాచలోట సాఖ్యవిఖ్యాతి రాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతగౌరీశ కావ్యేస్మి న్నవ మంసర్గ మభ్యధాత్ ॥౯॥

తా. ఈరీతిరాచర్ల రాజేశ్వర కవీశ్వరునిచే రచితమగు శ్రీగీతగౌరీశ కావ్యమున తొమ్మిదవ సర్గము ముగిసెను.

దశ మస్సర్గః.

—

శ్లో. అత్రాంత రేనిబిడ బోధర వేర బోధ గాఢాంధ కారమ పనోదసము
ద్య మేన। ధ్యాయన్మ హేశ్వరమన స్యర మేష విద్వాన్ సద్భక్తి యు
క్తిరచనం వచనం జగాద ॥౮౭॥

తా. ఇంతలోపల దృఢమయిన జ్ఞానసూర్యుని యొక్క అజ్ఞానాంధకారని వార ణాథకా మైన ప్రయత్నముచే పండితుడు మనసు నందు పరమేశ్వరుని ధ్యానము చేయు చున్న వాడై భక్తియుక్తి సాధనంబగు వచనమును పలికెను.

వరాళి రాగేణగీయతే.

గీ. మనసియది స్మృత్రిరియానుమ చపరి పాలనే పాలయ కృపా లయ విలో
లం। సుచండతర దండధర త్రోపి సమృకండుజోనభుపకి మరక్షిసుఖలీ
లం ॥ప॥ పాహిశంభో విభోపాహి ॥౧॥

తా. ఓదీనదయాళో నన్ను సంరక్షించుటకై నీకుసంకల్ప ముండెనా బహుచప లుడనైన నన్ను సంరక్షించుమా॥ పూర్వకాలమున భయంకరుడయిన యమునివలన తా ముభూమియందు మార్కండేయుని రక్షించ లేదా।అరీతి గానేనన్ను శంభో రక్షింపర క్షించుమా

త్రివిధపరి తాపదవదహాన గతపీకితే ప్రధరమయి సాదర మమోఘం
జాగ్రత మనుగ్రహామను శ్రమన వగ్రహం హితమమిత సలిల మివ మే
ఘః ॥౨॥

తా. ఓదయానిధౌ తాపత్రయ మనెడిదావాగ్నిచే పీడితుడనైన నాయందునా ర్యతాప తప్తమగు వనస్థలియందు మేఘునివలె నెల్ల నుగ్రహవర్షమును వర్షింపుమా

శంకరస్త్వమపి యదిసుఖమి హావిధే హిమే సార్థకం సఫల మభిధా
నం। కర్మేతి చేద ఘటి తార్థ ఘ టనాపటుకి మిదమ భివా చనమ
నూనం ॥3॥

తా. హేపరమేశ్వరా,నీవు శంకరుడవైతివేని నాకు సౌఖ్యమును కలుగ జేసియా నామమును సార్థకముచేసి కొనుమా। అఘటిత ఘటనా సామర్థ్యము కలిగి కర్మయని

మాత్రమునను వంచింపకుమా

యది సుగుణ దోష పరిగణన మిహా సేనేక్షసే మయి సుగుణ లేశం।
దోషాస్తు ధరణీపరాగ పటలాది కాస్తదపి నునత దధివేశం ॥౪

తా. ఓ పరమ శివనాయుడు సద్గుణలేశ మైనను లేదు దోషముల విచారించి పృథివీ పరమాణువుల కంటె అధికము గాకలవు కావున వాటిని విచారింపక నిహేతుకకటాక్షముచే రక్షింపుమా

పశురస్మి పశుపతి స్త్వమసి పతితో౽స్మ్యహం పావనస్త్వమసి శివశూ
లిన్। అస్త్యేవ సంబంధమావయోర్నృప భృత్యయోరివ ప్రకటగు
ణ శాలిన్ ॥౫॥

తా. ఓ పశుపతే నేను పశువును నీవు పశుపతివి నేను పాపిని నీవు పతితపావనుడవు ఓ శూలధారీ నీకు నాకు యీ సంబంధము రాజభృత్యులవలె గలదు కావున ఆనుగ్రహించి రక్షింపుమా

పరమేష్ఠి శేషేమయి త్వ యిజయతి శేషతా వనజభవ దివిషదీడ్య। త్వ
ద్య శోప్యమాలవిహా మేవనవి చార్యతేక్వను చిత్రకృతి రసతి కుడ్యే ౬

తా. ఓ బ్రహ్మాది సురసన్నుత। శేషభూతుడనయిన నేనుండ నీకు శేషిత్వము గలిగెను కావున తమకీ రీకి నేనే కారణభూతుడను। యెక్కడనైనా గోడలేని చిత్తరువు కలదా కావున విచారించి రక్షించుమా

త్వమసి మమ దేవతా త్వమసి మమ పాలకస్త్వమసి మమ జలధి నౌకా। త్వ
మసి మమ శేముషీ త్వమసి మమ భారతీ త్వాం వినా నాస్తి గతి రేకా

తా. ఓ శంభో నీవే నా దేవతవు। నీవే నా రక్షకుడవు। నీవే నా సంసారసాగర నావు। నీవే నా బుద్ధివి। నీవే నా సరస్వతివి నిన్ను విడా చెడి నాకు గతి లేదు కావున రక్షించుమా

ఇతి తవ ప్రీతయే భవతు భవతార కాస్ఫురిత మధురార్థ ఫల జాతం।
సుమతి పద్మావతీ రమణ భాస్కర రాయశిష్యక విరాజ కృతగీతం ౮

తా. ఓ సర్వమంగళాపతే ప్రకాశింపుచున్న మధురార్థము గలదియును। పద్మావతీ పతి యగు భాస్కరరాయ శిష్యుడగు రాజేశ్వర కవి నిర్మితమగు గీతము తమకు సంతోషముకలుగ చేయుగాక

శ్లో. బహుళ దురితాతంక శంకాకులం కితచేత సో౽విషయ వితతిం మోహాది

కమతీవ వితన్వంతః। పరమ కరుణా సి-ధో బ-ధో మమాద్యాపి నీయ తాం। శివమదన సేనాన్యో విభాతి జగత్రయే ॥౮౬॥

తా. ఓసదా శివ బహుళపాపప్రీతి బంధముచే భయ చిత్తుడ నైన। విషయాసమూహ మున మోహాసక్తము చే వెసకు చుండెడి నాకు హెడయాని ధేనీ నే బంధుడవునిన్ను వదలితిని లోక దేవుకు రక్షకుడు లేడు కావున రక్షింపుమా

శ్లో. కృతకు వలయుస్ఫూర్తి ద్విజాయన తాయనే। సపది శిరసిస్తోకాం గాకామివేశ్వరదర్శనయ। హిమరుచిరుచిస్నిగ్ధై ముగ్ధైర్మ్మఖస్యదరిస్మిత్తైస్తరణికిరణాటోకం తాపం నివారయ.

తా. ఓసర్వా పన్ని వారక నీకు శరణు బొందిన యాదీనుడ నగుచా శిరస్సునందు కోమునమల యందు పండు వెన్నెల వలెనె కరుణారసము నువర్షించి చల్ల నైన చిఱునవ్వుల చేత సూర్యతాపము కంటె నధికమగుచా త్రివిధతాపమును హరింపుమా

శ్లో. శంభోవిధే హిమయి తేచ రణారవిందే। భక్తిం సయుక్తి మను రక్తి మపిత్వ దీయే। చండీశ చండ ఫణికుండల దండ పాణే రుద్రుండ దుఃడక్ష లనా దధయం ప్రదేహి ॥౮౭॥

తా. ఓశంభోమీ చరణారవింద జ్ఞానవై రాగ్య యుక్త మగు భక్తి నినాకు కలుగజేయుమా। ఓచండీశ। హెఫణికుండల ఘోరమగుయమదండభయ యుక్తుడనగునాయందు ననుగ్రహింపుమా

శ్లో. భూమిస్యందన మిందుసూర్యా చకిల తచ్చ క్రైవిధిస్సారధిర్వేదాస్తుంగ తరంగ మాధనుర సౌమేరుః ఫణీ ద్రోగుణః। బాణో బాణ భుజాట వీవిఘు టకస్తూణీ నదీనాం విభుర్లక్ష్యం త్రిణిపురాణి శౌర్యాజలధేర్విశ్వం విధేయంతవ ।౮౮।

తా. ఓశంభోతమకు భూమిరథము। చంద్రసూర్యులు చక్రములు। బ్రహ్మసారధి। నాల్గువేదములుగుఱ్ఱములు। మేరుపర్వతేమధనుస్సు। ఆదిశేషుడు నార్యబాణముపిష్ణువు సముద్రుడు తూణీరము। త్రిపురములు లక్ష్యము। ఇట్టిశౌర్య నిధిపయినటిమరొక్క వైభవమును నేమని వర్ణించుదును.

శ్లో. గతి ర్యద్ధిర ద్రోద్ధతా మతిరనేక మత్తేభదా మనో ధృత విలంబితం
శివత వాల్మిర్ణ మత్యాగ సః తను స్ఫురతి మాలినీ ప్రథిత వృత్త ర
త్నాకర శ్రియం వహసి ధైర్యశ్రీ జయసి హేమపృథ్వీధరం ॥౧౨।

తా. ఓశంభో నీవు గమనమును విచారించిన రథోద్ధత మైనది తమబుద్ధి గజాంతైశ్వర్యము నిచ్చును మనస్సుఅతిగంభీర మైనది తమదేహము మౌక్తికహార ములు గలది అతి ప్రసిద్ధినిజెందిన వృత్త రత్నాకరము యొక్కశోభ నువహించుచున్నది ధైర్యలక్ష్మిచేత మేరుపర్వతమును గూడజయించు చున్నావు.

శ్లో. రాచలో౯ సాఖ్యవిఖ్యాతరాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతగౌరీశ కావ్యేస్మి౯
దశమం సర్గ మభ్యధాత్ ॥౧౩॥

తా. రాచర్ల రాజేశ్వరకవి విరచితమగు గీతగౌరీశ కావ్యమున పదియవసర్గము ముగిసెను.

ఏకాదశ సర్గః.

శ్లో. త్రిభువన గురుమేవం ప్రార్థయిత్వాపి దత్వా హృదయ కమల పీ
ఠేసుప్రసన్నం నిషణ్ణః। గురురథనిజ శిష్యం వీక్ష్యమోదాత్ప్రసాదా
దధిపతిరివ వాచాం ప్రోక్షనాచండ వాచ ॥౧౧॥

తా. సర్వ బ్రహ్మాండ గురువగు యామహేశ్వరుని నీరీతిగ ప్రార్థనచేసి గుర్తెరిగి హృత్కమలపీఠమందు నివసించి యున్న యాప్రసన్నమూర్తి నిధ్యానించిగురువులవారు నిజశిష్యునినిరీక్షించి సంతోషమువలన అనుగ్రహము వలన దేవగురువలెనె మరల నొక వాక్యము పలికెను.

మాళవ రాగేణ గీయతే

గీ. భక్తిరసాంజన మరిభయభంజన ముపచితలస దవధానం। వహసి య
దస్థిర గురుకృపయాప్యసి పరశివతత్వ నిధానం। శంభుంశుభచరితం
హేసాధో శంభుం పశుపతి మనుసర సాధో॥ ౧

తా. ఓముముక్షో భక్తి రసాలంకృతమునరిషడ్వర్గ నివారక మునగు శ్రేష్ఠ మయిన కవచమును వహించితివి స్థిరమగు గురుకృపచేత యాపర మేశ్వర తత్వము నకు ఆశ్రయభూతుడవు కాగలవు కావునఓసాధో సుఖకరుడగు యాపశుపతిని భజింపుమా.

గీ. త్వామభిరక్షతి భక్తిరనిందిత శాశ్వతసౌఖ్య విధాత్రీ। సకృదప రాధ విధావపిమాన భయాదుభవే దిహధాత్రీ॥ ౨

తా. సాధో ఆభక్తి శాశ్వత సౌఖ్యమును కలుగ చేయుటయే కాక అధార్వ త్తయప రాధముచేసినను సురకృపచేత తల్లివలెనె భయమును దూరముచేయును.

గీ. సూక్తిరబాధిత యుక్తిరివానిశమనఘమతేర విలంబా॥ భక్తిరుపాహితముక్తిసులం కురుతేఖిల సుగుణకదంబం॥ 3

తా. సుధీవర దోషరహితమా యుక్తి యుక్తమునగు పాండిత్యము పురుషుని అలంకరించిన చందమున అఖిల సద్గుణ యుక్తమగు నాభక్తి ముక్తి కాంతనలంకరించును.

గీ. స్వాంతవసంత విజృంభిత భక్తిరసాలవ నీవిమలాని। స్వాశ్రితసద్విజతృప్తిఫలాని బహునిదదాతు ఫలాని॥ ౪

తా. తనహృదయమను వసంతఋతువ యందభివృద్ధిని బొంది సభక్తి యనెడి తియ్య మామిడివనము దోష రహితములును ద్విజతృప్తి ఫలకములనగు బహుఫలములనియ్యగలదు.

గీ. స్థైర్యవతీ త్వాయిహిమవతి కృతిజనిరివ బహు సద్గుణ పూర్ణా। రమయతు భక్తిరివాదిమ శక్తిరధీశమనిశమ పర్ణా॥ ౫

తా. ఓభక్తాగ్రగణ్య హిమవంతుని పుత్రికయు, సద్గుణపరి పూర్ణురా లునగు పార్వతివలె స్థైర్యబుద్ధిగల నీయందెల్లప్పుడు భక్తి రమించు గాక.

గీ. దేశికజలధర విభవసముత్సుక శాపకభక్తి మయూరీ। నృత్యతు సంసృతివనభువితుమ్యతు పశుపతినాసహగౌరీ॥ ౬

తా. దేశికుడనెడి కాలమేఘ వైభవ ముచే సంతోష భరితయై ఓసాధో నీభక్తి యనెడి మయూరస్త్రీ శిక్షితమగు నీహృదయమనెడి వన భూమియందు పశుపతితో పర మేశ్వరివలెనే క్రీడించును.

గీ. త్వామభిషించతు విషయ విరక్తి జలోచవ యుక్తితరంగా। త్రికరణలోక గతాశివజలధిగ భక్తిసముంచిత గంగా॥ ౭

తా. విషయవిరక్తి జ్ఞానయుక్తు లనెడితరంగ యుక్త మయినదియు సుపరశివసముద్రగామిని యునగు భక్తి యనెడి గంగనిన్ను అభిషేకించు గాక

గీ. ఇతికవిరాజ సరోజరగీత పయోరుహ మధుర మరందః। శ్రీగురుభాస్కర కరకృతవిభవం సుఖయతురసిక మిళిందం॥

తా. ఈరీతి వాణీశ్వర కవియనెడి కమలము శ్రీకాశీవాస దినకరకృపా విభవము వలన వికసితమై రసికభృంగములను సంతోషింప చేయుచున్నది.

శ్లో. కోవా దాతి పిపాసితాయ సుధా పాథఃపానీ గంగో దకా న్నాతస్థా స్వలిచాస్వతిద్విజ కరేవిత్తాని మత్ప్రీతయే। ఇత్యం తత్పాదనుతే కృపాం వితనుతే పంథా నముద్వీక్షతే దత్వా సంచినుతే ఫలం ఫలతు కమహో కాశ్యాంహి విశ్వేశ్వరః॥ ౫౨

తా. కాశీనగరమందు విశ్వనాథుడు దప్పికలవానికి నలెనే, అన్నకలుల్యములగుగంగోదకమును వాడెవ్వడిచ్చు నాప్రీతికొరకు కిచ్చుట విత్తమెవడు బ్రాహ్మణుల కిచ్చెడు నని చిత్తమందు సంకల్పించి యెదురుచూచు చుండును.

శ్లో. వక్త్రేహాసతి హారకాస్తనతటే వీటీషు కర్పూరతే శ్రోత్రే కేతకికర్ణపూరతి కరేలీలా సితాంభోజతి॥ చిత్రం పాతుపదం చరిత్రనుఘుఖితాప్రసేసుధా పూరతి శ్రోణ్యాం శ్యామతి చందనత్యంగయో వేష్యా కాశీమతీ నామస్పృహా॥ ౫౩

తా. ఓ రసిక జనులారా చిత్రమయిన పరమేశు చరితము జంగమాము ఖమందుహాసమగుచున్నది.విడెములందు కర్పూరమగుచున్నది.చెవులను మొగిలిరేకగుచున్నది హస్తమందు కమలమగుచున్నది. పానమందు మృతమగుచున్నది. కటిప్రదేశమందు శ్యామమగుచున్నది అవయవములందు శ్రీచందనమగుచున్నది.

శ్లో. కాశీప్రయాణాలి పరమేశ్వర రాజధానీ ముద్దండ దండధర దండభయేనమత్యాః॥ కాంతార ఘోర మృగచోర భయావృతాహో ధ్యాతద్భక్తి హేమసికతా ఫలతాందదాతి॥ ౫౪

తా. మనుష్యశ్రేష్ఠులు భయంకరుడగు దండధరమండ భయముచే వారణాసికి జనుచున్నారు. ఘోరారణ్య మధ్యమున క్రూరమృగ చోరాది భయ సహితమైన మార్గము వారివథకైన పరీక్షించుటకు పరిసిద్ధరాయిగదా సర్వత్రభక్తియే ఫలము నిచ్చుచున్నది.

శ్లో. ఏనం సదాశివ కథామృతపానసౌఖ్యా దుల్లాససల్లవిత మానసమానతాంగం। రోమాంచ కంచుకిత మంచిత బాష్పపూరం శిష్యం నిరీక్ష్య కృపయానుగురి త్యువాచ॥ ౫౫

తా. ఈప్రకారము సదాశివమూర్తి కథామృత పానసుఖముచే వికసించినమనస్సు

కలిగి శ్రవ్యార్థులను సంజాతపులకాంకురను ఆనందబాష్ప పూరిత నేత్రకమలులునగు శిష్యోపచార్చ గద్గదస్వరులవారికీతి పలికెను. ౮

నాదనామ క్రియా రాగేణ గీయతే

గీ. ద్యుతివిజిత శశిరంజిత శైలసదనం। దరహసిత రుచిలసితపంచవదనం। కలయ సాధో చేతసి మహేశం ॥ ధ్రు॥ ౧

తా. ఓశిష్యా ధవళకాంతిచే చంద్రుని కైలాసమును తిరస్కరించుచు మందహాసముచే ప్రకాశించుచున్న పంచముఖములు కలిగినమహేశ్వరుని చిత్తమందు ధ్యానింపుము.

గీ. గతవినయ దితితనయ విలయ యోగం। మణిరుచిర ఫణికర వలయ యోగం॥ ౨

తా. అవినయ రాక్షససంహారమందు దక్షుడను, మణిఖచితమయిన ఫణిహారధరుడైన శివుని ధ్యానింపుము.

గీ. దురధిగమ ఘనసిగమ గ్రామవిహారం। స్ఫురదనుజ పురదనుజ సమరధీరం॥ ౩

తా. దుర్గమమయిన ఘనమగునిగమ సోపానమందు విహరింపుచున్న త్రిపురాసురయుద్ధమందు ధీరుడగుపరమేశ్వరుని భజింపుము.

గీ. జితసవన కృతసవన మునివిధేయం। స్మరదమన మఘశమన నామధేయం॥ ౪

తా. జితేంద్రియులు యజ్ఞకర్తలునగు మునీశ్వరులకు సులభుడై మన్మథసంహారకుడై పాపనాశకుడనునామధేయముగల యీసదాశివమూర్తిని సేవింపుము.

గీ. బహుఫలద నవజలద నీలకంఠం। నిజభవనజగదవన పరమకుఠారం॥ ౫

తా. బహు ఫలప్రదుడును భక్తులను మేఘములకు నీలకంఠుడును స్వగృహములగు బ్రహ్మాండ రక్షణమందు మిక్కిలి వేడుకగలవాడగు యీసర్వేశ్వరుని భజింపుము.

గీ. ధృతతరుణ హిమకిరణ మఖిలశరణం। భవతరణ మురుకరుణ విమలచరణం॥ ౬

తా. ఓభక్తవర నూతనచంద్రకళాధారియు సంసారతారకుడు భక్తుల యందధికదయగలవాడును పవిత్రచరణయుగ్మము గలవాడును,

గీ. అసిచటుల భుజపటలభూరిరౌద్రం దక్షమఖ రూక్షముఖ వీరభద్రం॥

తా. శత్రుసంహారార్థమై ఖడ్గాద్యాయుధములచే భయంకరమగు హస్త సమూహ

ముగల వాకునదత్తోపార్జనంగాన్తమై భయంకరుడగు వీరభద్రుడను పుత్రుడు గలవాడునగు నట్టిమహేశ్వరుని ధ్యానింపుము.

గీ. వదతీవచ్ఛాన్నవతి వతీసమాజేముదమయతు ధియామునతు సకవిరాజే॥౧

తా. ఈకీతి భాస్కరసభయందు వర్ణింపుచున్న రాజేశ్వరకవియందు యాపరమే శ్వరుడను గ్రహించుగాక.

శ్లో॥ మన్త్రశ్శైవ తన్త్రవిద్గురుముఖప్రాప్తస్తదర్థానుసంధానస్నేహధురంధరం యదిమనో భక్తిస్సయుక్తిర్యది। సాధూనామనఘోదయానామదిదయా విశ్వస్యభర్తుర్మహాదేవస్యాద్భుత వైభవస్య చరణాం భోజేకులతస్యాత్ప్రభవః॥ ౧

తా. మంత్రముశివతత్వజ్ఞుడగు సద్గురులవలన ప్రాప్తమాయెనా, మనసు అమంత్రార్థము చక్కగాను చారించినదాయెనా, సత్పురుషులదయగలైనా సర్వబ్రహ్మాండనాయకుడును మహాదేవచరణారవిందోపాసకుడునగు భక్తునిశ్రీభవమేరీతికలుగును.

రామక్రియా రాగేణ గీయతే.

గీ. ముద్రాకలన భగీరథయత్నసమేధిత మితపదరాసం। గాంగంజలమివ శారద మపహృతపాపమపాకృతతాపం॥ప॥హృదయేసదయే కిమపిసు విమలమనంగం।సాదదర్శశివయోగిశిఖామణిరురుతరచిన్మయలింగం॥

తా. భగీరథతపస్సంప్రాప్తమును ఇపసులకప్రాప్యమును శరత్కాల సంబంధమైనది. యును సర్వపాపతాప హారమునగు గంగాజలమువలె హృదయ సరోజమందు శివయోగిశిరోమణి నిర్మలమయినఘనమైన చిన్మయలింగమును చూచెను.

గీ. తస్యవిధేరివ దేశికవిదుషో వదనగతామనవద్యా। మతిగత జాడ్యనివారక తారకపుణ్యపదామివ విద్యా॥ ౨

తా. తర్వాత నాపరమేశ్వరుని నాజ్ఞాపండితుడగు దేశికులవారి వలనదోషరహితమైనదియు బుద్ధిస్థజాడ్యనివారకమునయిన తారకవిద్యను శివయోగిపొందును.

గీ. మూర్ధాన్తరాకాశ విదిర్ణితహిమరుచి రోచిష మపగత శోకాం। అంతర్ముఖనయ నద్విజభూత్యై పంచదశవివరాకాం॥ 3

తా. ఆపరమేశ్వరశిరస్సగు నాకాశమందు ప్రకాశింపుచున్న చంద్రికవలె దుఃఖనివారకమయిన అంతర్ముఖజ్ఞానులకు సద్బ్రాహ్మణుల కాపరమేశ్వర తారకవిద్య నుభవించును

గీ. శారదసిరద మండలమివపరి పాండురమాదిమ లోలం। ప్రణవరవోజ్వల గళితమాదిమ సుకృతఫలేన విశాలం॥ ౪

తా. లక్ష్యాలక్ష్యాల మేఘమండలము వలె ధవళము, అనాదియు భగవత్కథాసు స్థిరముగు ప్రణవనాదము పుణ్యఫలముచే ప్రత్యక్షమాయెను.

గీ. ఆజ్ఞాచక్ర సముంచిత మస్తకశస్త సుసౌధే। ధగధగితాద్భుత తేజఃకణ కుసుమార్చిత ముపగత శాధే॥ ౫

తా. అధిగవత్స్వరూపం బెట్టిదనిన ఆజ్ఞాచక్రమను సౌధమందు ధగధగ ప్రకాశించుచున్న తేజఃకణములను పుష్పములచే పూజితమగు చున్నది

గీ. మోక్షరమాస్పద మక్షయమనిమిష గోచరమస్మృత సమ్ముద్రం। గురుకరుణాభ్యుద యేందువివర్ధిత మవధృతతారక ముద్రం॥ ౬

తా. మోక్షలక్ష్మీకి స్థానభూతమై వాళరహితమైనది గురుకృపయనెడి చంద్రకాంతిచే ప్రకాశించును.

గీ. నిశ్వసితోచ్ఛ్వసితో భయపక్షమలక్షిత గతిమివహంసం। కుంభకసూర్యవిజృంభిత దేహసరోంతర కమలాంతరంసం॥ ౭

తా. నిశ్వాసోచ్ఛ్వాసముల నుభయపక్షములు గలదిగ కనుపించునది హంసరూపము యినది కుంభకమనెడి సూర్యునికి సితహృత్కమలమందు విహరించుచున్నది.

శ్లో. ఇతికవిరాజ సమీరిత గీతపివర్ణిత యోగవిభూతిం। కలయతుకలు షాణిచ శమయతు వినయతుకామమరాతిం॥ ౮

తా. ఈరీతి రాజేశ్వర కవిచేరచింపబడిన సదాశివ గీతయందు వర్ణింపబడిన యోగ వైభవమును నెవ్వడు మనుమనులోంచి ధ్యానముచేయునో వానికిసకల కల్మషములు నివారితములయి కామాది శత్రులజయించి కృతార్థులవుదురు.

శ్లో. అతీత్యభ్రూమధ్యం దశశతదళశ్రీపుర పథ ప్రవాసేనాయాసాదివని భృతవిశ్రాంతిమయతః। మునేర్యోగాభ్యాస ప్రథితమధు మధ్యోష్ణ సమయే బభూవాశ్లోస్స్వేదోద్గమ ఇవశివానందసలిలః॥ ౧౭

తా. భ్రూమధ్యముదాటి శ్రీపురప్రవేశా గతమగునాయాసమునుడిచి వలెసంపూర్ణవిశ్రాంతిని పొందుచున్న శివయోగికి యోగాభ్యాసమువలన ప్రాప్తమయిన వేడిమిచే వసంతకాలమందు వలెచెమటబిందువుల శివానందజలము నేత్రములందుసంభవించుచున్నది.

శ్లో. విశుద్ధంశుద్ధాంతం పరమగుహువాచాం విమృశతః పరిస్థితాద్వైతావృతిముచిత యోగాశ్వినయతః। మునేస్తస్యాప్యంతః పునరపితదాశామివగతాసమాయా మాయాచిద్వపుషి బహిరేవస్థితమతేః॥ ౧౯

తా. సద్గురువులవారికలనఉపదిష్టమయిన మహావాక్యముల విశుద్ధమయిన సిద్ధాంత

మును పిమ్మట్లింపుచుండ నభిన్నక్తి చేసిన రోగము వలన శిష్టులయి యోగీశ్వరుని స్వహృదయమున దయా కారుణ్యమును స్మరించి పోయినా, విద్యాపసంధమకుచిత్త సుకలుగ పోయినా, మాయా కైశేలచేసిను వలె నేబహి ర్భాగము నందు సిద్ధముగా నుండునుకావునవ్వైకచిత్తము కావలయునని తాత్పర్యము.

శ్లో. రాచల్లోపాఖ్య విఖ్యాతరాజేశ్వర కవీశ్వరః। గీతగౌరీశకావ్యేస్మిన్ సర్గమేకాదశంజగౌ॥

తా. ఈరీతిగ రాచల్లరాజేశ్వర కవివర రచితమయిన గీతగౌరీశ కావ్యములయందు పదునొకండవ సర్గము ముగిసెను.

ద్వాదశ స్సర్గః

శ్లో. అథధిర సమాధానం ధ్యానం సమాప్యేము నీశ్వర స్సపది నయనోన్మేషా దీషద్విలోక్య దిశోబహిః। ఝుడితిపురతో దృష్ట్వాస్పృష్ట్వా సుఖాసుఖస్థితం। శివముదుకృపా శిష్టం తుష్టంజగాద కృతాంజలిః॥

తా. కావున యోగీశ్వరుడు యోగసామర్థ్యముచే సదాశివ ధ్యానమును సమాధి నిష్ఠుడై చేయుచుండ నేత్రోన్మీలనము వలన కొంచము బహిర్దృష్టి సంభవించినను సుఖస్వరూపుడగు అధిక దయాశాలియగు యా సదాశివ రూపమునే చూచుచు సుఖముల ననుభవించుచు తుష్టాంతరంగుడై కృతాంజలియై యీ రీతి నుతించుచున్నాడు.

సావేరి రాగేణ గీయతే.

గీ. స్వస్తిసమోస్తు సమ స్తసుసిస్తుత నిస్తులస్తుతగుణవిభవాయ। తుభ్యమసభ్యజనానుప లభ్యమహామహాసేన శివాయ। జయతు హేగౌరీపతే అభయంకురుశంభో॥ ౧

తా. ఓపరమశివ! అసమాన వైభవముగల వాడవుపరమేశ్వరీసహితుడవునగు నీకు నమస్కారము। స్వస్తి సర్వోత్కృష్టముగా వర్తింపుము॥ నాకభయ మొసంగుమా.

గీ. జన్మసుజన్మ కళాసుకళాసకలంవిమలం మమవృత్తం। యత్తవ పదసరసీరుహ దర్శనభాగ్యమభూదనిమిత్తం॥ ౨

తా. శంభో ఏహేతువవలన తమచరణారవిందదర్శనభాగ్యమునాకనిమిత్తముగా సంభవించునో। ఆకారణము వలన। నాజన్మస ఫలమాయెను। నావిద్యస ఫలమాయెను। నాప్రవర్తనము పవిత్రమాయెను.

గీ. భక్తగుణాగుణ గణనవిముగ్ధ తరాఖలు భవతనుకంపా। అపిముఖనా రకనరకీటజలే ప్రసరతిభగిత నిలింపా॥

తా ఓదయానిధీ భక్తులందు గుణాగుణ విచారము చేయకనీదయ గంగవలె సంభవించు చున్నది। చూడు నిర్జల ప్రదేశమందుండు మత్స్యాదులకు వలెసంసార తాపతప్తుడనగు నాయందు నీనిర్హేతుక దయ సంభవించెను గదా. 3

గీ. రచయతియస్తవ బిల్వదళాసన మవిచలభక్తివిశాలం।తస్యసవాసిన్నృపాసనమనుసర దఖిలధరాధిపజాలం॥

తా ఏమనుజుడు స్థిరభక్తిచే తమకు బిల్వదళ సమర్చనము చేయునో, అట్టిప్రుషుడు రాజ్య సింహాసనమును పొంది సామంతరాజుల చేసే వింపబడును. ౪

గీ. యస్య వపదయుగ మనిమేష తయాక్షణ మపిహృది నిదధాతి। తస్యభవానసి షేవ వయూమనుజస్య విదధాతి॥

తా. ఎవడుభ వదీయ చరణారవిందయుగము క్షణమైనరెప్ప పాటు లేనివాడై ధ్యానించునో అతనికి జీవన్ముక్తి నిచ్చుచున్నావు. ౫

గీ. త్వదమిత గుణగణ గణనసుసాంభర భగిత మహాసనాణీ భూషణతామయ తాదపిమునినావరయు వత్తేరివవేణీ॥

తా. ఎవని వాక్కు భవదీయ కల్యాణ గుణగణము వర్ణింపు చుండునో సుహాసినీ శ్రీకి వేణీ ప్రధానంబు వటుల అలదు సామంవ సర్వకు భూషణ రూపుడగును

గీ. కామిత సమధికఫల దః ప్రకృతిః పను పలిరి తవిధిరూచే। భవ తనుజగద వత్తోల్పమతిః శివ ఫల మహమిహయాచే

తా. ఓసదాశివ భక్తజన కామము కంటెనధిక ఫల ప్రదుడని బ్రహ్మదేవుడుపూర్వమన చెప్పెను। కావున। నిఖిల బ్రహ్మాధిపతివైన అధిక ఫలప్రదాతవయిన నీవలనల్పబుద్ధినైన నేనేమి ఫలమును కోరెదను.

గీ. శ్రీకవి రాజ మహీసుర సుధి యావిర చితసద మిలిగీతం। జయవిజయప్రదమి హవిదుషామభివర్ణిత శివగుణజాతం

తా. శ్రీ రాజేశ్వర కవి వర రచితమ గుసదాశివ గీతము। అభివర్ణింపు చుండు విద్వాంసులకు యాపరమేశ్వరుడు జయవిజయముల నొసంగును.

శ్లో॥ ప్రీత్యా హసి ఈక్షణ శ్రీమజు షాసర్వసర్వ దర్శియో స్వాకటా దృశ్యవాతిక్రుపాద్ర్ద యోసర్వయన రూనార్థ భోస్న మేహో విశేః।

శంకాకాపిన చాభవత్తవ మహాబాద్యతాలకూటాశనస్వామిన్ వనచరాచరావన సమారంభాః ప్రియాభావుకాః॥ ౯

తా. ఓపరమ శివబ్రహ్మాది దేవతలు పూర్వ కాలము కాలకూటమునకు భయగ్రస్తులై నీశరణు చెందగనే నిమేవ దహితముగా చూచుచున్న నిదావిహీనమైన సంకట ముపలన భయముచేత అతివ మూర్ఛితులయి నేత్రములందు రెప్ప పాటును దడెలి యీ సందియు మిచుకైన చేయక కాల కూటవిషమును పానముచేసి యావద్బ్రహ్మాండముల సంరక్షించిన శరణాగత రక్షణాది గుణములద్భుతము గదా.

శ్లో. దాస్త్యంభూమి రుపేతిపాదనిహతే హస్తైర్దిశ శస్త్రాడితా ద్యూతిస్ఫార జటాకశాగ్ర నిహతస్తారాగణో రుగ్ణతాం। ఇత్థం ప్రాయతపష దుస్సహతరాటోపః కథం తేజగద్రష్టాస్తత్పర తాండవస్య తవహే దేవస్య వానూగుణాః॥ ౯౨

తా. ఓశంభో ఒకసమయమున నొకఘోర రాక్షసుడు బ్రహ్మాండమును ముంచివేయ ప్రయత్నము చేయుచుండ సర్వజ్ఞుడవగు నీవద్భుత తాండవమునారంభించి చెయిగాప్సాది వ్యాఘ్రశక్తి చెను జటా మండలము చేతాడితములైన సూర్యాదిగ్రహము లునక్షత్రములు తారకములు తాడితము లయ్యెను తద సంతరమున యాదుష్ట రాక్షసుని పాదఘాతముచే సంహరించి సంరక్షించితి వికనుక భక్తవత్సలుడవగు నీమహిమను బ్రహ్మాదులు గూడ గుతియరు.

శ్లో. రాచలోపాఖ్య విఖ్యాతరాజేశ్వర కవీశ్వరః।గీతగౌరీశ కావ్యేస్మిన్ ద్వాదశం సర్గమభ్యధాత్॥

తా. రాచర్ల రాజేశ్వరకవి విరచితమగు గీతగౌరీశ కావ్యమున ద్వాదశ సర్గము ముగిసెను.

స మా ప్తం

గద్య:—

ఇది శ్రీ లేమలవాడ మహాక్షేత్ర నివాస రాజరాజేశ్వర చరణార వింద
సేవా పవిత్ర హారీత.సగోత్ర బ్రహ్మశ్రీ రాజేశ్వరార్య పుత్ర రా
మశాస్త్రిచే యథామతి విరచితమగు శివాష్టపదీమణిప్ర
దీపిక యను ఆంధ్రటీక ముగిసెను. శ్రీ సదాశివ
చరణార విందార్పణ మస్తు శ్రీశివ.

శైవప్రచారిణీ కార్యాలయమున వెలకు దొరకు గ్రంథములు.

	గ్రంథమాల చందాదారులకు.			ఇతరులకు		
	రు	అ	పై	రు	అ	పై
1 కాశీసారము.	0	1	3	0	2	0
2 భద్రాయురుపాఖ్యానము.	0	8	0	0	12	[illegible]
3 సర్వ్వమధురము. ...	1	0	0	1	0	[illegible]
4 సరస హృదయానురంజనము	1	8	0	2	0	[illegible]
5 శైవసిద్ధాంత దర్శిని. ...	1	4	0	1	8	[illegible]
6 ఉపదేశకాండము, ...	3	0	0	3	8	[illegible]
7 సంభవకాండము (సంస్కృతం] [తెలుగుటీకతో]	3	0	0	3	8	0
8 సంభవకాండము [వచనము)	2	0	0	2	8	0
9 సోమవార వ్రతోద్యాపనము.	1	0	0	1	8	[illegible]
10 వీరభద్రాష్టోత్తర శతనామావళి	0	3	0	0	4	[illegible]
11 వీరభద్ర స్తోత్ర కదంబము	0	8	0	1	12	0
12 విద్యాస్థాన వినిర్ణయము	0	8	0	0	12	0
13 భక్తపాల శతకము	0	1	3	0	2	0
14 శరభాంక లింగశతకము	0	3	0	0	4	0
15 అగ్నిముఖం జయాదులు. (సస్వరము.)	0	3	0	0	4	0

శైవప్రచారిణీ కార్యాలయము.

వరంగల్.